

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Θ΄

Δευτέρα 18 Οκτωβρίου 2021 (πρωί)

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επί διαδικαστικού θέματος;, σελ. 573, 580, 582, 585

B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Συζήτηση επίκαιρης ερώτησης του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξη Τσίπρα προς τον Πρωθυπουργό, με θέμα: «Θα αναλάβει ο Πρωθυπουργός την ευθύνη για τα καταστροφικά αποτελέσματα της Κυβέρνησής του στη διαχείριση της πανδημίας;», σελ. 573-585

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ., σελ. 573-585

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 573, 580, 582, 585

B. Επί της επίκαιρης ερώτησης:

ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ Κ. , σελ. 576, 577, 578, 580, 582, 584,

ΤΣΙΠΡΑΣ Α. , σελ. 573, 577, 580

Γ. ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ:

ΒΑΡΔΑΚΗΣ Σ. , σελ. 578

ΞΑΝΘΟΣ Α. , σελ. 584

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Θ'

Δευτέρα 18 Οκτωβρίου 2021 (πρωί)

Αθήνα, σήμερα στις 18 Οκτωβρίου 2021, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10.17' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο της Ώρας του Πρωθυπουργού -σύμφωνα με το άρθρο 129, παράγραφοι 2 και 3 και το άρθρο 132, παράγραφος 1 του Κανονισμού της Βουλής- θα συζητηθεί η με αριθμό 68/3/11-10-2021 επίκαιρη ερώτηση του Αρχηγού της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξη Τσίπρα προς τον Πρωθυπουργό, με θέμα: «Θα αναλάβει ο Πρωθυπουργός την ευθύνη για τα καταστροφικά αποτελέσματα της Κυβέρνησής του στη διαχείριση της πανδημίας;».

Οι χρόνοι ομιλίας, σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 1 του Κανονισμού της Βουλής είναι για τον ερωτώντα Βουλευτή δέκα λεπτά, προκειμένου να αναπτύξει την επίκαιρη ερώτηση, και πέντε λεπτά για τη δευτερολογία και για τον Πρωθυπουργό είκοσι λεπτά για την πρωτολογία και δέκα λεπτά για τη δευτερολογία.

Προφανώς θα υπάρξει μια ανοχή, αλλά πρέπει να ξέρουμε ότι στις 12.00' έχουμε στην αίθουσα της Γερουσίας την εκδήλωση, που είμαστε όλοι καλεσμένοι, της Επιτροπής «Ελλάδα 2021».

Τον λόγο κατόπιν αυτού έχει ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία κ. Αλέξης Τσίπρας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεώρησα χρέος μου να απευθύνω αυτή την ερώτηση για την πορεία της πανδημίας στην Ώρα του Πρωθυπουργού, διότι θεωρώ -και νομίζω ότι τα στατιστικά στοιχεία είναι αδιάψευστος μάρτυρας- ότι βρισκόμαστε σε μια εξαιρετικά αρνητική καμπή, διότι η πορεία της πανδημίας στη χώρα είναι εξαιρετικά αρνητική εδώ και αρκετό καιρό, ιδίως μετά τον Αύγουστο. Και όσο πιο ανησυχητική είναι η πορεία της πανδημίας, δυστυχώς, όσο περισσότερα αρνητικά ρεκόρ καταγράφει η χώρα σε κρούσματα και θανάτους, τόσο περισσότερο οι έχοντες την κυβερνητική ευθύνη παύουν να συζητούν για τα ζητήματα αυτά. Και αυτή είναι μια μεγάλη αντίφαση.

Από τον Αύγουστο και μετά η χώρα μας βρίσκεται στις χειρό-

τερες θέσεις της Ευρώπης σε θύματα ανά εκατομμύριο πληθυσμού.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά σχετικό έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Κάθε εβδομάδα χάνουμε περίπου τριακόσιους συνανθρώπους μας στη χώρα μας, δηλαδή περίπου ένα μικρό χωριό κάθε εβδομάδα φεύγει. Και, από ό,τι βλέπουμε, η συμπεριφορά από την πλευρά της Κυβέρνησης είναι σαν έχει τελειώσει η υπόθεση της πανδημίας. Αποφάσισαν από μόνοι τους να «σφυρίξουν τη λήξη».

Πέρυσι τέτοια εποχή είχαμε συνολικά από την αρχή της πανδημίας καταγράψει περίπου τετρακόσιες απώλειες. Και κάθε τρεις και λίγο -και σωστά λέω εγώ- ενημερώνατε τη Βουλή για την πορεία και την εξέλιξη της πανδημίας στη χώρα μας. Σήμερα, έναν χρόνο μετά, θρηνούμε πάνω από δεκαπέντε χιλιάδες συμπολίτες μας και ξεπερνάμε συστηματικά το τελευταίο διάστημα σε ημερήσια κρούσματα, αλλά και σε θανάτους, χώρες που από την αρχή της πανδημίας ήταν το αρνητικό παράδειγμα. Και είναι σαν να μην τρέχει τίποτα.

Από την πλευρά της Κυβέρνησης παίζουμε κρυφτό. Κρύβεστε. Κρύβεστε για να κρύψετε προφανώς την παταγώδη αποτυχία σας. Όμως, στην προσπάθειά σας να κρυφτείτε εσείς, κρύβετε την αλήθεια από τον δημόσιο διάλογο. Κρύβετε την αλήθεια και τον κίνδυνο από τους πολίτες και αυτό είναι το σημαντικότερο και δημιουργείται ένα κλίμα χαλαρότητας απέναντι στον κίνδυνο της απώλειας ζωής.

Η σημερινή, λοιπόν, πρωτοβουλία μου για να συζητήσουμε στην Ώρα του Πρωθυπουργού την πορεία της πανδημίας ευελπιστώ να αποτελέσει ένα ξυπνητήρι απέναντι σε μια Κυβέρνηση που έχει παραιτηθεί από το καθήκον της, τουλάχιστον, να λείει την αλήθεια στους πολίτες και, φυσικά, να προστατεύει τις ζωές τους. Και ευελπιστώ να είναι και μια αφορμή για να ειπωθούν αλήθειες και να δοθούν εξηγήσεις, γιατί τα πράγματα είναι και πάλι πολύ δύσκολα. Μπορεί να υπάρχει μια θετική προοπτική μεσομακροπρόθεσμα, αλλά έχουμε μπροστά μας έναν εξαιρετικά δύσκολο χειμώνα.

Η χώρα μας, λοιπόν, από τις αρχές Αυγούστου έχει ξεπεράσει -σε θανάτους ανά εκατομμύριο πληθυσμού- χώρες που βίωσαν την υγειονομική καταστροφή, όπως η Ιταλία, η Ινδία, η Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο. Θυμάστε η Σουηδία ήταν το αρνητικό παράδειγμα, διότι -μια χώρα με απολύτως συγκρίσιμο πληθυσμό με αυτόν της δικής μας χώρας- ξεκίνησε στη λογική του ότι δεν παίρνουμε αυστηρά μέτρα. Και ήταν το αρνητικό παράδειγμα. Κοιτάξτε τώρα αυτήν την πορεία -δεν ξέρω αν έχετε τη δυνατό-

τητα να το δείτε προφανώς, θα τα έχετε δει τα διαγράμματα- που βρίσκεται η πορεία της χώρας μας σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, την Πορτογαλία, τη Γαλλία, την Ιταλία, τη Σουηδία σε θανάτους, ημερήσιους θανάτους, ανά εκατομμύριο πληθυσμού.

Η απόκλιση είναι τρομακτική. Το καταθέτω στα Πρακτικά για να το μελετήσετε. Άλλωστε, είναι πίνακες που έχουν δημοσιευθεί και στους «FINANCIAL TIMES» και προφανώς τους έχετε μελετήσει, τους έχετε δει.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Να συγκρίνουμε με τις χώρες του ευρωπαϊκού νότου, την Ισπανία, την Πορτογαλία, τη Γαλλία, τη Μάλτα; Να συγκρίνουμε με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Διπλάσιος ο δείκτης και η απόσταση της χώρας μας, ιδίως –επαναλαμβάνω– από τον Αύγουστο και μετά, όπου οι δείκτες σε εμάς παίρνουν την ανηφόρα, ενώ σε όλες τις υπόλοιπες χώρες δείχνουν να είναι σταθεροποιημένοι.

Καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και την ίδια στιγμή, ο κρίσιμος δείκτης για τους επιδημιολογικούς δείκτες, ο κρίσιμος δείκτης, αυτός της μεταδοτικότητας παραμένει πάνω από τη μονάδα. Το γεγονός αυτό θεωρείται ιδιαίτερα αρνητικό, καθώς δείχνει ότι ένας μολυσμένος από τον κορωνοϊό μολύνει επίσης άλλον έναν και έτσι η πανδημία δεν θα καμφθεί. Κι όλα αυτά πριν δούμε και την επίπτωση της απόφασής σας να «σφυρίξετε τη λήξη». Αναφέρομαι στην κυβερνητική απόφαση για την πλήρη απελευθέρωση των μέτρων στην εστίαση για τους εμβολιασμένους, πριν δούμε τα αποτελέσματα που θα έχει αυτή η απόφαση.

Τα νοσοκομεία, παρά την υγειονομική κρίση που βιώνουμε εν τω μεταξύ, παραμένουν υποστελεχωμένα, χωρίς καμμία σοβαρή προσπάθεια ενίσχυσης, με αρνητικό ισοζύγιο στις προσλήψεις - αποχωρήσεις γιατρών, ακόμα και κατά τη διάρκεια της πανδημίας χωρίς μόνιμες προσλήψεις νοσηλευτών.

Και την ίδια στιγμή, ο βασικός στόχος –γιατί εκεί βάλατε όλα τα αυγά, με την καλή έννοια το λέω, στο καλάθι του εμβολιασμού- που ήταν η δημιουργία τείχους ανοσίας από τον καθολικό εμβολιασμό δείχνει να εγκαταλείπεται ως στόχος.

Και τα νούμερα είναι αμείλικτα. Η Ελλάδα βρίσκεται μακράν τελευταία από τις χώρες του ευρωπαϊκού νότου σε εμβολιαστική κάλυψη. Πορτογαλία, Ισπανία, Ιταλία, Κύπρος, Μάλτα, όλοι είναι πάνω από εμάς. Εμείς είμαστε εικοστοί, δέκατοι ένατοι, συγκρινόμενα με χώρες της ανατολικής Ευρώπης στην εμβολιαστική κάλυψη, έχοντας εμβολιάσει πλήρως κάτω από το 60% του συνολικού πληθυσμού.

Καταθέτω τον σχετικό πίνακα για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Άλλες χώρες, παραδείγματος χάριν, η Πορτογαλία, η οποία μοιάζει περισσότερο πληθυσμιακά με εμάς, έχει 88% εμβολιαστική κάλυψη και χωρίς σκληρά μέτρα υποχρεωτικότητας και στέρξης εργασίας, μισθού. Όμως, έπεισε η κυβέρνηση της Πορτογαλίας τους πολίτες να προχωρήσουν μαζικά στον εμβολιασμό, σε ποσοστό 88%, προφανώς διότι είχε αξιοπιστία ο λόγος τους.

Κάτι φταίει, λοιπόν, εδώ! Περίπου ένα εκατομμύριο συμπολίτες μας άνω των πενήντα ετών δεν έχει κάνει ούτε μία δόση. Ένας στους τέσσερις άνω των ογδόντα ετών, οι πιο ευάλωτοι, δηλαδή, που αν νοσήσουν, μπορεί να βρεθούν στις ΜΕΘ και να χάσουν τη ζωή τους, παραμένουν ανεμβολίαστοι. Τα ποσοστά

εμβολιασμού στους νέους και στους ανήλικους παραμένουν πολύ χαμηλά, ενώ το επίπεδο εμβολιασμού των χαμηλότερων εκπαιδευτικών στρωμάτων, όπως και των αγροτικών περιοχών της βόρειας Ελλάδας, είναι αισθητά χαμηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο.

Κάτι φταίει εδώ. Μήπως ήταν λάθος η στρατηγική της καμπάνιας που κάνατε; Το κλίμα της καμπάνιας, στους νέους ανθρώπους ιδίως, ήταν «εμβολιαστείτε, για να πάρετε 150 ευρώ», «εμβολιαστείτε για να πάρετε gigabites», «εμβολιαστείτε για να πάτε διακοπές».

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Το κλίμα, λοιπόν, δεν ήταν «εμβολιαστείτε για να σώσετε τη ζωή σας».

Τα σχολεία ξανάνοιξαν για δεύτερη φορά, όπως ακριβώς έκλεισαν, με τους είκοσι πέντε και τριάντα μαθητές στριμωγμένους ανά τάξη και πάνω από τέσσερις χιλιάδες κρούσματα καταγράφηκαν την πρώτη εβδομάδα του Οκτώβρη. Με λίγα λόγια, έχει διπλασιαστεί το ποσοστό των ανηλίκων που νοσούν. Κι αυτό είναι ένας κρίσιμος δείκτης. Έχει φτάσει στο 14%, ενώ πέρυσι τέτοια εποχή ήταν στο 7%. Καταθέτω και αυτό στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Πάνω σε αυτά τα δεδομένα, λοιπόν, συζητάμε σήμερα. Και το μεγάλο και το κρίσιμο ερώτημα είναι ένα: «Γιατί;» ή πιο σωστά, θα έλεγα εγώ, «γιατί πάλι;». Γιατί μετά από τόσους μήνες lockdown, το σκληρότερο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το μακρύτερο και το πιο ατελέσφορο, με τόση διεθνή εμπειρία που έχουμε συλλέξει πια, είκοσι μήνες ζούμε μέσα σε συνθήκες πανδημίας, διεθνή εμπειρία για τη συμπεριφορά του ιού, γιατί να είμαστε ξανά όχι στο χείλος, αλλά μέσα στον γκρεμό;

Από τη δική μας πλευρά, η απάντηση είναι απλή. Γιατί από την πρώτη στιγμή κινηθήκατε με όρους επικοινωνίας και πολιτικής σκοπιμότητας. Κι όταν είδατε ότι η πανδημία δεν τελειώνει με φιέστες και εξαγγελίες, αλλά θέλει σχέδιο και δουλειά σε βάθος, απλά παρατηθήκατε. Πετάξατε «λευκή πετσέτα» και είπατε: «Δεν βαριέσαι, αφού αξιοποιήσαμε την πανδημία για να μπουκώσουμε με κρατικό χρήμα τα περισσότερα από μαζικής ενημέρωσης, κανείς δεν θα ασχοληθεί με την αποτυχία μας. Θα υπάρχει εκεί η αποτυχία, θα την βιώνουν οι πολίτες, αλλά δεν θα τη βλέπουν στους δέκτες τους τηλεοπτικούς.».

Και αφήσατε τη χώρα να πορεύεται στα τυφλά. Και, ξέρετε, είναι τόσο προκλητικά εμφανές αυτό, που πλέον το λένε ακόμα και τα δικά σας στελέχη, άλλο που δεν το βλέπουμε στις ειδήσεις, στις εφημερίδες, στα sites, που πήραν εκατομμύρια, δήθεν, για καμπάνια για τον εμβολιασμό και για την κρισιμότητα του κορωνοϊού. Εκεί δεν τα διαβάζουμε.

Όμως, τα λένε ακόμα και οι Ευρωβουλευτές σας, ο κ. Κύρτσος. Έχετε ακούσει τι δήλωσε ο κ. Κύρτσος, κύριε Μητσόσκη, το σχετικό tweet που έκανε; Έγραψε: «Πεθαίνουν τριακόσιοι την εβδομάδα και είναι σαν να μην συμβαίνει τίποτα. Θα χάναμε λιγότερους από τους μισούς, εάν βελτιώναμε την πολιτική αντιμετώπιση της πανδημίας στο επίπεδο του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης;». Δεν τα λένε στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ αυτά. Ο κ. Κύρτσος, Ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας, τα λέει.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά σχετικό έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι δεν χρειάζεται να ψάχνουμε να δούμε τι λένε τα στελέχη σας, γιατί τη μεγαλύτερη παραδοχή της παταγώδους αποτυχίας σας την κάνατε εσείς ο ίδιος, κύριε Μητσόσκη, ξηλώνοντας σύσσωμη την dream team της συμφοράς, που δήθεν θα νικούσε και μάλιστα δύο φορές νίκησε την πανδημία και τον ιό. Ο επικεφαλής του ΕΟΔΥ καρατομήθηκε, πριν απαντήσει για τα διπλά βιβλία. Ο Υπουργός Υγείας πήγε για τον τουρισμό. Ο Υφυπουργός Υγείας και κοντι-

νός σας συνεργάτης κατατομήθηκε κι αυτός.

Και το ερώτημα είναι: Πώς αλλάζεις μια ομάδα που κερδίζει, που τα έχει κάνει τόσο καλά, που νίκησε δύο φορές τον κορωνοϊό; Δεν την αλλάζεις. Την αλλάζεις και μάλιστα από πάνω μέχρι κάτω, όταν αυτή η ομάδα σε οδηγεί από ήττα σε ήττα, όταν είναι μια ομάδα που καταρρέει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και τι κάνατε; Τι κάνατε, όταν αλλάξατε την ομάδα; Τοποθετήσατε στη θέση του Υπουργού τον κ. Πλεύρη. Προσωπικά μου είναι συμπαθής ο άνθρωπος, αλλά οι απόψεις του είναι γνωστές. Και οι ακραίες απόψεις του στο πολιτικό φάσμα -προέρχεται από τον χώρο της Ακροδεξιάς-, αλλά και οι απόψεις του παλαιότερα για τον εμβολιασμό. Γιατί, λοιπόν, τοποθετήσατε εκεί τον κ. Πλεύρη; Μήπως επειδή είναι ειδικός, μας πουλήσατε κι αυτό το παραμύθι; Ξέρετε, η Ελλάδα είναι μια χώρα που έχει την ιδιαιτερότητα να έχει έναν δικηγόρο Υπουργό Υγείας και έναν γιατρό Υπουργό Δικαιοσύνης!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δεν είναι ειδικός ο κ. Πλεύρης! Τον τοποθετήσατε εκεί για έναν και μοναδικό σκοπό: Για να κλείσετε το μάτι στο κίνημα των αντιεμβολιαστών. Διότι προέρχονται από την ίδια πολιτική μήτρα, της Ακροδεξιάς! Γι' αυτό βάλατε εκεί και τον κ. Πλεύρη! Και για να παρακάμψετε με μεγαλύτερη ευκολία τους επιστήμονες «σφουρίζοντας τη λήξη» της πανδημίας με απόφαση κυβερνητική.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Αλήθεια, μια και είπα επιστήμονες, τι απέγινε αυτή η περιβόητη επιτροπή των εμπειρογνομώνων; Τους ρωτάτε καθόλου όταν παίρνετε αποφάσεις; Συνεδριάζουν; Αποφασίζουν; Γνωμοδοτούν; Στην αρχή της πανδημίας δηλώνατε σε όλους τους τόνους ότι οι εισηγήσεις αυτής της επιτροπής είναι το «ευαγγέλιό» σας. Τώρα τι έγινε; Τους παραμερίσατε και αυτούς, γιατί πλέον μάλλον σας είναι δυσάρεστοι. Και τελικά, αφού αντικαταστάθηκε όλος αυτός ο μηχανισμός, το ερώτημα είναι ποιος παίρνει τις αποφάσεις για την πανδημία. Ποιος αποφάσισε τα μέτρα απελευθέρωσης ουσιαστικά που ανακινώθηκαν πριν μερικές βδομάδες; Ποιος επιστημονικά αρμόδιος ερωτήθηκε και συναίνεσε σε αυτές τις αποφάσεις; Διότι έχουμε πληθώρα δηλώσεων επιστημόνων που εκφράζουν από έντονη ανησυχία έως ανοιχτή διαφωνία. Δεν είμαστε εμείς οι ειδικοί να πούμε αν είναι λάθος ή σωστό. Σας ρωτώ ποιος εισηγήθηκε και αν υπάρχει κάποια έγκριση.

Επίσης, σας ρωτώ ποιος σχεδιάζει -αυτό είναι ένα δεύτερο κρίσιμο ερώτημα- και υλοποιεί τη στρατηγική για τον εμβολιασμό. Σήμερα έχουμε εξίμισι εκατομμύρια δόσεις και ενώ έχει ξεκινήσει η τρίτη δόση, είναι πάνω από τρία εκατομμύρια συμπολίτες μας που δεν έχουν κάνει την πρώτη. Άρα, έχουμε εξίμισι εκατομμύρια δόσεις αδιάθετες, την ώρα που η Κυβέρνησή σας μιλά για πανδημία ανεμβολίαστων και αναπαράγει διαρκώς τη θεωρία της ατομικής ευθύνης. Πότε, όμως, θα μιλήσουμε για τις δικές σας ευθύνες; Πότε; Πότε θα αναλάβετε εσείς προσωπικά μία ευθύνη;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Πότε θα μιλήσουμε για την ευθύνη σας να κάνετε μια σοβαρή καμπάνια ενημέρωσης, για τη σημασία και την αξία του εμβολιασμού για την προστασία της ζωής και όχι για να αντιμετωπίσετε την καμπάνια ως ευκαιρία και ως όχημα εξαγοράς μέσω μαζικής ενημέρωσης για την αποθώωση σας;

Πότε θα μιλήσουμε για την ευθύνη σας να απομονώσετε τους κήρυκες του αντιεμβολιασμού με τα fake news που αναπαράγουν, ενώ εσείς τους μοιράζετε χρήμα, επειδή οι εκπομπές τους προβάλλονται σε φιλοκυβερνητικά μέσα ενημέρωσης, σε περιφερειακά μέσα ενημέρωσης φίλων σας που διατρανώνουν ότι ο ιός είναι απάτη και μασονική σκευωρία για τη μείωση του πληθυσμού; Τα έχετε υπ' όψιν σας αυτά;

Πότε θα μιλήσουμε για την ευθύνη που έχει μια κυβέρνηση να είναι σε εγρήγορση, να μην καλλιεργεί τον εφησυχασμό στους πολίτες, να λέει την αλήθεια για τους κινδύνους, όπως και να λέει την αλήθεια για το ότι ο ιός ακουμπά και τους εμβολιασμένους; Δεν υπογράφουμε συμβόλαιο με την κανονικότητα, όταν εμβολιαζόμαστε. Κι εσείς το ονομάσατε «Επιχείρηση Ελευθερία»! Πρέπει να συνεχίσουμε και οι εμβολιασμένοι να τηρούμε τα μέτρα και τις προφυλάξεις. Άλλωστε, βλέποντας κάθε μέρα τα στατιστικά που ανακοινώνετε, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό, το

12%, 13%, 14% -να με διορθώσετε αν κάνω λάθος- από αυτούς που βρίσκονται στις μονάδες εντατικής θεραπείας είναι εμβολιασμένοι και με τις δύο δόσεις.

Όμως, εσείς μέσα στον επικοινωνιακό σας παροξυσμό αναδείξατε το εμβόλιο ως λύση για όλα και στερηθήσατε αξιοπιστία από την ίδια την εμβολιαστική διαδικασία. Κανένας επιστήμονας στον πλανήτη δεν λέει ότι με το εμβόλιο τελειώσαμε. Οι μόνοι που το είπατε ήσασαν εσείς, για να πετάξετε από πάνω σας την ευθύνη για όλα τα υπόλοιπα που έχετε χρέος να κάνετε ως Κυβέρνηση. Και δεν είναι ότι πιαστήκατε εξαπίνης. Αυτή η υπόθεση είναι είκοσι μήνες τώρα!

Επίσης, το κάνατε για να πετάξετε από πάνω σας την ευθύνη που έχει μια κυβέρνηση να προσφέρει σοβαρές υποδομές πρωτοβάθμιας περίθαλψης, ειδικά στον καιρό της πανδημίας που φάνηκε ότι η μεταρρύθμισή μας για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας δεν ήταν απλά πρωτοπόρα, αλλά απολύτως ζωτικής σημασίας τότε που τη χλευάζατε πριν από τέσσερα χρόνια. Κι εσείς με την εμμονή σας επιλέξατε σε αυτές τις συνθήκες οι τοπικές μονάδες υγείας να αφεθούν στην πλήρη εγκατάλειψή τους μέχρι να λήξει η ευρωπαϊκή χρηματοδότηση. Βεβαίως, αφού είχατε προφανή σχέδιο και στόχο εξαρχής να τις καταργήσετε.

Να μιλήσουμε, λοιπόν, για την ευθύνη που έχει μια κυβέρνηση να καταστήσει το Εθνικό Σύστημα Υγείας τείχος ασφάλειας για τους πολίτες και όχι μαύρη τρύπα. Το ΕΣΥ επί των ημερών σας δεν είναι μόνο υποστελεχωμένο, αλλά πλέον είναι και υπερχρεωμένο, διότι σε καιρό πανδημίας μειώσατε την τακτική χρηματοδότηση για το 2021 και τη διατηρείτε χαμηλή και για το 2022. Την ίδια ώρα, οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις των νοσοκομείων έχουν σχεδόν τριπλασιαστεί σε ενάμιση χρόνο. Από 344 εκατομμύρια ευρώ τον Δεκέμβριο του 2019 πήγαν σε 927 εκατομμύρια ευρώ τον Ιούλιο του 2021. Αυτά είναι δικά σας στοιχεία στον προϋπολογισμό.

Αφού αφήσατε, λοιπόν, το Εθνικό Σύστημα Υγείας να σκάσει οργανωτικά, τώρα πάτε να το εξοντώσετε και οικονομικά. Και όπως φαίνεται, λοιπόν, συνεχίζετε να προεύεστε θεωρώντας ότι αυτή η υπόθεση της πανδημίας είναι μια παροδική μπόρα που δεν απαιτεί μακροπρόθεσμη και γενναία επένδυση στο δημόσιο σύστημα.

Ακόμη, όμως, και στο ευτυχέστερο σενάριο, να υποχωρήσει δηλαδή πλήρως και σύντομα η πανδημία, οι χρηματοδοτικές ανάγκες του συστήματος υγείας θα είναι πολύ πιο αυξημένες απ' ό,τι παλιότερα, ακριβώς επειδή η μονοθεματική λειτουργία του ΕΣΥ εδώ και ενάμιση χρόνο τώρα έχει δημιουργήσει ακάλυπτες υγειονομικές ανάγκες.

Και έρχομαι σε ένα, επίσης, κρίσιμο θέμα. Μία από τις σημαντικότερες συνέπειες του ιού είναι οι ζωές που χάνονται από άλλα αίτια και όχι από τον κορωνοϊό, γιατί το σύστημα αδυνατεί να ανταποκριθεί, αλλά και γιατί αποφασίσατε να μετατρέψετε τα νοσοκομεία σε αποκλειστικής COVID περίθαλψης, αυτό που ονομάζουν οι υγειονομικοί «COVIDοποίηση» των νοσοκομείων μας. Στο πρώτο δεκάμηνο της πανδημίας πραγματοποιήθηκαν τρία εκατομμύρια εννιάκτιστες χιλιάδες λιγότερες επισκέψεις σε τακτικά εξωτερικά απογευματινά ιατρεία των νοσοκομείων, δύο εκατομμύρια τριακόσιες χιλιάδες λιγότερες στα κέντρα υγείας και εκατόν οκτώ χιλιάδες λιγότερες χειρουργικές επεμβάσεις σε σύγκριση με την προ πανδημίας περίοδο. Από αυτές τις εκατόν οκτώ χιλιάδες λιγότερες χειρουργικές επεμβάσεις, πιστεύετε ότι ήταν όλες μη αναγκαίες, μη επείγουσες;

Το Εθνικό Σύστημα Υγείας εδώ και είκοσι μήνες ανέστειλε σε μεγάλο βαθμό την τακτική του λειτουργία. Ενισχύθηκε, βεβαίως, ο ιδιωτικός τομέας ως παράπλευρη απώλεια, αυξάνοντας υπερβολικά την ιδιωτική δαπάνη υγείας και αφήνοντας χωρίς συστηματική παρακολούθηση και φροντίδα ασθενείς που δεν είχαν την οικονομική δυνατότητα να αναζητήσουν υπηρεσίες εκτός του ΕΣΥ. Και αυτό σε μια χώρα που ήδη είχε ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά ιδιωτικών δαπανών υγείας στον κόσμο. Το 40% των συνολικών δαπανών υγείας είναι σε ιδιωτικές δαπάνες, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ.

Αυτή η εξέλιξη έχει προκαλέσει «παράπλευρες» απώλειες, όπως είναι η τρομακτική αύξηση της πλεονάζουσας θνησιμότητας.

Όμως, κανείς δεν μιλάει γι' αυτό. Κανείς δεν μιλάει για την πλεονάζουσα θνησιμότητα. Μόνο τους νεκρούς από τον COVID μετράμε! Οι άλλες δεν είναι ανθρώπινες ζωές; Έχουμε οκτώ χιλιάδες τετρακόσιους παραπάνω θανάτους το 2020, πέρα απ' αυτούς από τον COVID, σε σχέση με τον μέσο όρο των θανάτων που έχει η χώρα την πενταετία 2015-2019. Τι σημαίνει αυτό με τους επιπρόσθετους θανάτους στην Ελλάδα; Διότι θα πείτε ότι ήταν μία παράπλευρη απώλεια της πανδημίας και δεν μπορούσαμε να κάνουμε αλλιώς. Για δείτε στην Ευρώπη! Οι επιπρόσθετοι θάνατοι στην Ελλάδα -που δεν αποδίδονται στον COVID- είναι υπερδιπλάσιοι από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Είναι 45,2% στην Ελλάδα έναντι του 20% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρα, κάτι δεν πάει καλά! Κάτι δεν κάνετε καλά είκοσι μήνες τώρα! Αυτά τα στοιχεία που σας λέω, τα αδιάφευστα στατιστικά στοιχεία, αντικατοπτρίζουν μία πραγματικότητα που εσείς θέλετε να την ωραιοποιήσετε! Όμως, είναι τραγική αυτή η πραγματικότητα, ακόμα και αν δεν παρουσιάζεται στα δελτία των ειδήσεων!

Γι' αυτό, λοιπόν, δεν θα κουραστούμε, κύριε Μητσotάκης και κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, να φωνάζουμε ότι πρέπει να αλλάξετε ρότα. Πρέπει να σταματήσετε να κρύβετε την τραγωδία των απωλειών της ανθρώπινης ζωής κάτω από το χαλί, επενδύοντας στην ομερτά των ΜΜΕ και στη συνήθεια της απώλειας. Είναι τραγικό αυτό. Όμως, αυτό κάνετε. Το τι πρέπει να γίνει το γνωρίζουμε. Δεν είμαστε πια σε εντελώς αχαρτογράφητα νερά. Η διεθνής πρακτική είναι πλέον πλούσια και πρέπει έστω και τώρα να αλλάξουμε πορεία, για να μην χαθούν άδικα και άλλες ζωές.

Επομένως, πέρα από την επιτάχυνση και ολοκλήρωση του εμβολιαστικού εγχειρήματος, επιβάλλεται η υιοθέτηση μιας νέας υγειονομικής στρατηγικής, η οποία οφείλει να ενσωματώνει επαρκή επιδημιολογική επιτήρηση με εκτεταμένο testing και έγκαιρη ανίχνευση, ιχνηλάτηση και απομόνωση των κρουσμάτων, οργανωμένη προνοσοκομειακή διαχείριση των κρουσμάτων και κατ' οίκον φροντίδα με εμπλοκή της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και υπηρεσιών δημόσιας υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών των δήμων και της αυτοδιοίκησης, γενναία ενίσχυση του δημόσιου συστήματος υγείας σε όλα τα επίπεδα, στοχευμένη και πειστική ενημέρωση των πολιτών από τους επαγγελματίες υγείας και τα επιστημονικά τους όργανα, πλήρη αξιοποίηση της αγωγής υγείας στα σχολεία, στα πανεπιστήμια, στους χώρους εργασίας και κοινωνικής συναναστροφής. Όσο περισσότεροι έρθουν σε επαφή με την έγκυρη επιστημονική πληροφορία, τόσο αποδοτικότερα θα αντιμετωπιστεί η αμφιβολία, η ανασφάλεια και η άρνηση.

Χρειάζεται προστασία, επίσης, του Εθνικού Συστήματος Υγείας από την «COVIDοποίηση» και αξιόπιστη κάλυψη όλων των υπόλοιπων υγειονομικών αναγκών των πολιτών.

Χρειάζονται άμεσα μέτρα έστω και τώρα για την αποσυμφόρηση των σχολείων, με λιγότερους μαθητές ανά τμήμα. Δεν γίνεται να συνεχίζουμε να κλείνουμε τα μάτια και χιλιάδες οικογένειες κάθε μεσημέρι να τρέμει το φυλλοκάρδι τους όταν τα παιδιά γυρνούν από το σχολείο.

Τέλος, θα πω κι άλλη μία κρίσιμη παράμετρο που αφορά στην αξιοποίηση των φαρμακευτικών σκευασμάτων που μπορούν να σώσουν ζωές. Μέχρι πρόσφατα το αρνιόσασαν. Όμως, για να είμαστε απόλυτα ειλικρινείς, ακόμα και τώρα που με τεράστια καθυστέρηση το αποδεχτήκατε, η εικόνα που έχουμε είναι ότι αυτά δεν επαρκούν. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξασφάλισε μόλις πρόσφατα διακόσιες είκοσι χιλιάδες μονοκλωνικών για περίπου τετρακόσια σαράντα οκτώ εκατομμύρια ανθρώπους. Τα περίπου πέντε χιλιάδες απ' αυτά αναλογούν στην Ελλάδα.

Συνεπώς είναι αναγκαίες και οι πρωτοβουλίες στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αλλαγή του διεθνούς πλαισίου στη φαρμακευτική πολιτική, για την άρση της πατέντας που είπαμε για τα εμβόλια, τώρα και για το φάρμακο, ώστε να αξιοποιηθούν όλες οι παραγωγικές δυνατότητες και να φτάσουν έγκαιρα τα όπλα της επιστήμης, είτε το εμβόλιο είτε το φάρμακο, ταχύτερα και μαζικότερα στους ανθρώπους που το έχουν ανάγκη.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώνω λέγοντας ότι οι πολίτες γνωρίζουν πολύ καλά ότι η στάση σύσσωμης της Αντι-

πολίτευσης στα θέματα της πανδημίας από την πρώτη στιγμή ήταν στάση ευθύνης με μοναδικό κριτήριο την ασφάλεια και την υγεία κάθε πολίτη αυτής της χώρας. Καταθέσαμε προτάσεις, βάλαμε πλάτη σε κρίσιμες αποφάσεις και επιλογές –δεν ήταν αυτονόητο- συνομιλήσαμε και συνομιλούμε διαρκώς με την επιστημονική κοινότητα και τον κόσμο που βρίσκεται στην πρώτη γραμμή της μάχης, ώστε αυτές οι προτάσεις να είναι συγκεκριμένες, επεξεργασμένες και άμεσα εφαρμόσιμες. Και θα συνεχίσουμε να το κάνουμε αυτό, γιατί υπάρχει απόλυτη ανάγκη.

Είναι, όμως, ταυτόχρονα και ηθική μας υποχρέωση να κάνουμε σκληρή και αυστηρή κριτική σε μία Κυβέρνηση και σε έναν Πρωθυπουργό που έχουν επιλέξει τον δρόμο της συνειδητής απάθειας απέναντι στην πανδημία, σε μία Κυβέρνηση και σε έναν Πρωθυπουργό που λίγο-πολύ λένε στους πολίτες «εσείς έχετε την ευθύνη. Κόψτε τον λαιμό σας» και ποντάρουν –επαναλαμβάνω- στη συνήθεια της απώλειας, στον διχασμό πολλές φορές, στον φόβο και την ανασφάλεια, που όμως οι ίδιοι τροφοδοτούν.

Η χώρα, όμως, δεν κυβερνάται σε προσομοίωση. Δεν είναι κοινωνικό πείραμα οι ζωές έντεκα εκατομμυρίων ανθρώπων.

Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε Μητσotάκης και κύριοι Υπουργοί, σας καλώ να συνέλθετε και να πάρετε μέτρα εδώ και τώρα, για να σωθούν ανθρώπινες ζωές!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Δεν σας κάνω αντιπολίτευση. Σας κάνω έκκληση να αρθείτε στο ύψος των περιστάσεων και να πάψετε να αντιμετωπίζετε τον μεγαλύτερο κίνδυνο για την πατρίδα με όρους μικροκομματικών σκοπιμοτήτων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Βάλτε, επιτέλους, την πραγματική επιβίωση των πολιτών αυτής της χώρας πάνω από τη δική σας τεχνητή πολιτική επιβίωση!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Αμέσως μετά λαμβάνει τον λόγο ο Πρωθυπουργός και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκος Μητσotάκης.

(Ορμή οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζηηρά και παρατεταμένα)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Μιας και η σημερινή συζήτηση αφορά στην υγεία, επιτρέψτε μου και από αυτό το βήμα να μεταφέρω εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας στη Φώφη Γεννηματά τις ειλικρινείς μας ευχές για περαστικά και γρήγορα να βρεθεί ξανά μαζί μας. Η κ. Γεννηματά έδωσε και δίνει με πάρα πολύ μεγάλη αξιοπρέπεια τον μεγαλύτερο αγώνα.

Κι επειδή μερικές φορές αυτές οι ανθρώπινες δοκιμασίες θα πρέπει να μας ευαισθητοποιούν περισσότερο, καλό είναι να έχουμε υπ' όψιν μας ότι σε τέτοιες στιγμές, που εκ των πραγμάτων τέτοιες μεγάλες περιπέτειες μονοπωλούν –και δικαιολογούνται- τη δημοσιότητα, είναι ίσως μία ευκαιρία, κύριε Τσίπρα, να δείξουμε περισσότερα αντανακλαστικά καταλλαγής, αλληλοσεβασμού και να μπορούμε, επιτέλους, να είμαστε αντίπαλοι, χωρίς να είμαστε εχθροί, χωρίς να προσωποποιούμε όλες τις πολιτικές μας αντιπαράθεσεις και χωρίς να θεωρούμε –διότι αυτό κάνετε ουσιαστικά- πως για οτιδήποτε στραβό γίνεται σ' αυτήν τη χώρα υπάρχει η προσωπική ευθύνη, η δικιά μου, δηλαδή του Πρωθυπουργού.

Έρχομαι τώρα στο αντικείμενο της σημερινής σας ερώτησης, ξεκινώντας από μία επιβεβλημένη απάντηση στην τοποθέτηση την οποία κάνατε, ότι δήθεν η Κυβέρνηση έχει «σφυριξει τη λήξη» του πολέμου κατά της πανδημίας. Πού το είδατε γραμμένο αυτό; Από πού προκύπτει αυτό το συμπέρασμα στο οποίο καταλήγετε, όταν η Κυβέρνηση εξακολουθεί με πάρα πολύ μεγάλη συστηματικότητα να προτάσει την αντιμετώπιση της πανδημίας ως τη μεγάλη υγειονομική πρόκληση την οποία πρέπει να διαχειριστούμε σήμερα, όταν εξακολουθούμε και δίνουμε καθημερινά τη μάχη για να πείσουμε τους συμπολίτες μας ότι πρέπει να εμβολιαστούμε και να αυξήσουμε τα ποσοστά εμβολιασμού μας, όταν εξακολουθώ προσωπικά να κάνω τρεις συσκέψεις τουλάχιστον την εβδομάδα με το υγειονομικό επιτελείο μελετώντας πολύ αναλυτικά όλα τα δεδομένα της πανδημίας και καταλήγοντας ανά πάσα στιγμή στις επιβεβλημένες αντιδράσεις μας απέναντι σε

ένα φαινόμενο το οποίο ακόμα δεν έχουμε μπορέσει να το ξεπεράσουμε και το ίδιο εξάλλου ισχύει σε όλες τις χώρες του κόσμου;

Έρχομαι, λοιπόν, σήμερα εδώ στη Βουλή για να μπορέσω να δώσω μια σειρά από απαντήσεις, να παρουσιάσω την αληθινή εικόνα της κατάστασης στους πολίτες, γιατί πράγματι ο επίλογος του κορωνοϊού μπορεί να γράφεται με μεγαλύτερες ή μικρότερες δυσκολίες στη χώρα μας, αλλά αυτό δεν σημαίνει ούτε ότι ισχύουν τα ψέματα τα οποία επικαλείται ο ΣΥΡΙΖΑ ούτε δυστυχώς η παραπληροφόρηση η οποία διατρέχει το σύνολο της πολιτικής σας. Γι' αυτό και είμαι εδώ σήμερα να μιλήσουμε και να απαντήσουμε παραθέτοντας τα πραγματικά δεδομένα. Τα πραγματικά δεδομένα, ξέρετε, κύριε Τσίπρα, δεν αφορούν μόνο στη φωτογραφία της στιγμής, αλλά στη συνολική αντιμετώπιση της πανδημίας από την πρώτη στιγμή που αυτή κτύπησε τη χώρα μας.

Επαναλαμβάνω, λοιπόν, επειδή επιλέγετε πάντα να παρουσιάζετε την όντως άσχημη εικόνα της χώρας στο επίπεδο των θανάτων του τελευταίου μήνα ως ενδεικτική του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίσαμε την πανδημία όλους αυτούς τους δεκαοκτώ μήνες. Αυτά είναι τα πραγματικά και αδιάσειστα στοιχεία, κύριε Τσίπρα. Αφορούν τη μακάβρια στατιστική των θανάτων, λένε, όμως, ότι από την πρώτη στιγμή που χτύπησε η πανδημία την Ευρωπαϊκή Ένωση η Ελλάδα βρίσκεται σε πολύ καλύτερη θέση από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο με χιλίους τετρακόσιους ογδόντα τέσσερις θανάτους ανά εκατομμύριο πληθυσμού, όταν χώρες όπως η Ιταλία έχουν δύο χιλιάδες εκατόν ογδόντα, χώρες όπως το Βέλγιο έχουν δύο χιλιάδες διακόσιους εννέα και χειρότερες χώρες - πρωταγωνιστές, όπως η Βουλγαρία και η Ουγγαρία έχουν ξεπεράσει τους τρεις χιλιάδες θανάτους ανά εκατομμύριο. Φαντάζομαι ότι δεν αμφισβητείτε, κύριε Τσίπρα, αυτήν τη στατιστική, η οποία όπως σας είπα αποτυπώνει τη συνολική αντιμετώπιση της πανδημίας από τον Μάρτιο του 2020. Την καταθέτω στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Κυβέρνησης κ. Κυριάκος Μητσοτάκης καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και είναι πάρα πολύ μεγάλο λάθος μεθοδολογικό, όπως θα σας πουν και οι ειδικοί να απομονώσετε τι συμβαίνει στη χώρα για κάποιες εβδομάδες και να μην μπορείτε να βλέπετε τη μεγάλη εικόνα.

Δεύτερη παρατήρηση, αναφερθήκατε εσφαλμένα κατά την άποψή μου στο γεγονός ότι η χώρα παρουσιάζει υπερβάλλουσα θνητότητα και λόγω COVID, αλλά υπερβάλλουσα θνητότητα και αν εξαιρέσει κανείς τους θανάτους από τον COVID. Πρώτον, δεν παρουσιάζουμε καμμία υπερβάλλουσα θνητότητα λόγω COVID. Ρωτήστε τους επιστήμονες. Έχω εδώ πέρα μάλιστα, γιατί έχω και εγώ την υποχρέωση να ενημερώνομαι επιστημονικά, μία πολύ εμπειριστατωμένη ανάλυση των στοιχείων του λεγόμενου «Case Fatality Rate» -φαντάζομαι ότι σας έχουν ενημερώσει οι ειδικοί σας ποιος είναι αυτός ο δείκτης- που δείχνουν ότι η Ελλάδα είναι απολύτως εναρμονισμένη με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο ως προς το ποσοστό των συμπολιτών μας οι οποίοι αρρωσταίνουν με COVID και τελικά δυστυχώς καταλήγουν.

Και βέβαια τα στοιχεία τα οποία παρουσιάσατε για δήθεν υπερβάλλουσα θνησιμότητα στη χώρα του 2020 θα ήθελα παρακαλώ πάρα πολύ να μας τα καταθέσετε στα Πρακτικά, διότι εξ όσων γνωρίζω δεν υπάρχει κανένα απολύτως στοιχείο, γιατί ρώτησα και εγώ τους ειδικούς οι οποίοι μας συμβουλευθούν, που να οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η χώρα είχε συνολική υπερβάλλουσα θνησιμότητα αν εξαιρέσει κανείς τον COVID, το 2020.

Παρακαλώ, λοιπόν, κύριε Τσίπρα να καταθέσετε...

Όχι, μην ανοίγετε τα χέρια σας δήθεν αγανακτισμένος. Σας ζητώ πολύ ευγενικά να καταθέσετε στα Πρακτικά τα σχετικά στοιχεία και με πολύ μεγάλη χαρά θα τα θέσω στη διάθεση του δικού σας επιστημονικού επιτελείου, στους δικούς σας επιστήμονες για να μπορέσουμε να συγκρίνουμε τα στοιχεία για να καταλάβουμε τελικά ποιος έχει δίκιο και ποιος έχει άδικο.

Τρίτον, όπως δηλώνουν όλα τα νοσοκομεία της χώρας, όσοι νοσούν βαριά, -δυστυχώς διασωληνώνονται και πολλοί από αυ-

τούς καταλήγουν- είναι σχεδόν στο σύνολό τους ανεμβολίαστοι σε ποσοστό από 88% έως 90% των...

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Το ίδιο είπα και εγώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Όχι, είπατε κάτι άλλο. Αφήσατε να εννοηθεί εν τη ρύμη του λόγου σας ότι το ποσοστό του 12% που είναι οι εμβολιασμένοι οι οποίοι διασωληνώνονται, αποδεικνύει ουσιαστικά ότι το εμβόλιο δεν είναι η μόνη απάντηση στην πανδημία. Κάνετε λάθος, κύριε Τσίπρα! Κάνετε λάθος! Για ακόμα μία φορά διαστρεβλώνετε τα πραγματικά στατιστικά δεδομένα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Η πραγματικότητα, λοιπόν, για την οποία δεν επιτρέπεται σε αυτήν την Αίθουσα να υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία, είναι ότι η μόνη απάντηση που έχουμε αυτήν τη στιγμή απέναντι στη μάστιγα του κορωνοϊού είναι το εμβόλιο. Αυτό αποδεικνύεται αφ' ενός από το γεγονός ότι εννέα στους δέκα διασωληνωμένους είναι ανεμβολίαστοι και αποδεικνύεται επίσης από όλα τα ιατρικά δεδομένα τα οποία μας λένε ότι οι ανεμβολίαστοι συμπολίτες μας έχουν -προσέξτε- από δεκατέρις έως είκοσι φορές περισσότερες πιθανότητες, ανάλογα με την ηλικία τους πάντα, να νοσήσουν βαριά σε σύγκριση με τους εμβολιασμένους.

Πέμπτο στοιχείο, τα εμβόλια έχουν αποδειχθεί εξαιρετικά ασφαλή. Έχουν γίνει παραπάνω από 6,6 δισεκατομμύρια δόσεις σε ολόκληρο τον κόσμο. Εμφανίζουν λιγότερες παρενέργειες ακόμα και από πολύ απλά φάρμακα τα οποία συχνά μπορεί να παίρνουμε για τον απλό πονοκέφαλο. Αντίθετα οι βλαβερές συνέπειες του COVID, ακόμα και μετά την νόσηση, συνοδεύουν δυστυχώς τον ασθενή για πολλά χρόνια ακόμα.

Το σημαντικό στατιστικό στοιχείο είναι ότι ο εμβολιασμός ανακουφίζει συνολικά το σύστημα υγείας. Κάνετε μία σύγκριση μεταξύ του πρώτου, του δεύτερου και του τρίτου κύματος. Φαντάζομαι ότι και εσείς γνωρίζετε καλά ότι με τα ποσοστά εμβολιασμού τα οποία έχει η χώρα -θα έρθω στη συνέχεια στο πώς μπορούμε να βελτιώσουμε την απόδοσή μας- σε σχέση με αυτό το οποίο συνέβαινε στο δεύτερο ή στο τρίτο κύμα έχουμε σημαντικά λιγότερες νοσηλείες με αντίστοιχο συχνά αριθμό κρουσμάτων. Έχουμε περίπου το 72% των ενηλίκων οι οποίοι έχουν εμβολιαστεί, έστω και με μία δόση, έχουμε χιλίες εννιάκοσιες νοσηλείες και έχουμε τριακόσιες εξήντα με τριακόσιες εβδομήντα περίπου διασωληνώσεις, κάτι που σημαίνει, κύριε Τσίπρα, ότι έχουμε σήμερα τη δυνατότητα πια πράγματι να μπορούμε να αντιμετωπίζουμε ταυτόχρονα την πανδημία του COVID και τις υπόλοιπες ασθένειες που το Εθνικό Σύστημα Υγείας πρέπει να αντιμετωπίσει.

Και όσο για τη δημόσια υγεία νομίζω ότι αρκεί να ακουστεί μία πρόσφατη εκτίμηση των επιστημόνων: Αν οι ενήλικοι άνω των εξήντα ετών είχαν εμβολιαστεί στο 95% αντί του 80%, που δυστυχώς είναι σήμερα, τότε οι διασωληνωμένοι σήμερα αντί για τριακόσιοι εξήντα θα ήταν λίγο παραπάνω από πενήντα.

Δυστυχώς, όμως, το ίδιο ισχύει, η πιθανότητα δηλαδή να νοσήσει κανείς σοβαρά, και για συμπολίτες μας μικρότερης ηλικίας. Αναφέρθηκε σε αυτό το ζήτημα, με έντονα στοιχεία, προσωπικά η κ. Μίνα Γκάγκα. Χάσαμε τρεις συμπολίτες μας ανεμβολίαστους, είκοσι οκτώ, τριάντα και τριάντα εννέα ετών, τις τελευταίες δύο εβδομάδες.

Τι άλλο, λοιπόν, αναρωτιέμαι, πρέπει να πούμε για να πείσουμε τους συμπολίτες μας ότι το εμβόλιο είναι ασφαλές και επιβεβλημένο, για να προσταψούν την υγεία τους, αλλά και την υγεία όσων αγαπούν; Η ίδια η ζωή δείχνει πια ξεκάθαρα ποιοι και πού κινδυνεύουν.

Όπως είπα με απόλυτη σαφήνεια ο καθηγητής κ. Τσιόδρας, όσο πιο πολλοί είναι οι εμβολιασμοί σε μια περιοχή τόσο λιγότερες είναι οι νοσηλείες και οι απώλειες. Το βλέπουμε εξάλλου στον ίδιο τον τόπο μας.

Η βόρεια Ελλάδα -και είναι πρόβλημα αυτό- έχει σχετικά χαμηλά ποσοστά εμβολιασμού, γι' αυτό έχει και τους περισσότερους αρρώστους και τους περισσότερους θανάτους. Στα ηψία δεν παρατηρείται το ίδιο πρόβλημα. Εμβολιάστηκαν πολύ πιο γρήγορα, με αυξημένα ποσοστά, λιγότερες νοσηλείες, λιγότεροι θάνατοι. Η Κρήτη, η οποία υστερούσε στην αρχή στα ποσοστά,

κατάφερε και κάλυψε το χαμένο έδαφος.

Τα εμβόλια, λοιπόν, κυρίες και κύριοι και αγαπητοί μου συμπολίτες, αποδεδειγμένα σώζουν ζωές και χρέος όλων μας παραμένει να πείσουμε όσους διστάζουν να κάνουν αυτό το βήμα για το καλό τους και το καλό των γύρω τους. Πολύ περισσότερο όταν η θέση της Κυβέρνησης είναι δεδομένη: Η οικονομία και η κοινωνία δεν θα ξανακλείσουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και το σύστημα υγείας δεν θα ξαναγίνει μονομέτωπο με αποκλειστική αναφορά από COVID. Είναι μια θέση αρχής αυτή, την οποία θα ήθελα με πολύ σαφή τρόπο να μας πείτε στην δευτερολογία σας εάν την στηρίζετε ή αν έχετε να προτείνετε κάτι διαφορετικό.

Είναι και ένα ζήτημα δικαιοσύνης απέναντι στα έξι εκατομμύρια εξακόσιες χιλιάδες συμπολιτών μας, οι οποίοι έσπευσαν να εμβολιαστούν και ανακτούν σήμερα τις ελευθερίες που δικαιούνται.

Βεβαίως και η πολιτεία θα εξακολουθεί να φροντίζει και τους πολύ λιγότερους, οι οποίοι δεν έχουν εμβολιαστεί, διατηρώντας μέτρα προστασίας γι' αυτούς. Αυτή άλλωστε είναι και η αποστολή της πολιτείας: Ασφάλεια, υγεία και ελευθερία για όλους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παντού στον πλανήτη η υγειονομική μάχη υπήρξε μια εθνική υπόθεση. Στις περισσότερες χώρες έγινε σημείο διακομματικής σύγκλισης. Δυστυχώς δεν μπορώ να πω το ίδιο για το τι έγινε τους τελευταίους είκοσι μήνες στην πατρίδα μας.

Η υγειονομική κρίση και τα επιλεκτικά δεδομένα έγιναν πολύ συχνά αντικείμενο φθηνής αντιπολίτευσης και μάλιστα, με πράξεις που συχνά υπονόμωσαν τα μέτρα της πολιτείας, αλλά και με μια ρητορική η οποία δηλητηριάζει την κοινή γνώμη, σπέρνει σύγχυση και τελικά, εμποδίζει την υπέρβαση της κρίσης.

Διότι πιστεύω ότι η σημερινή «επίκαιρη ερώτηση», την οποία υπογράφει ο κ. Τσίπρας, καταφέρνει μέσα στις διακόσιες δέκα λέξεις της εισαγωγής της να τα χωρέσει όλα: Αυθαίρετες συγκρίσεις, ψεύτικα συμπεράσματα και μίζερες καταγγελίες.

Μόνο ένα δεν περιέχει και δεν το άκουσα και σήμερα στην ομιλία σας, κάποια σοβαρή τεκμηριωμένη πρόταση με ρεαλιστικές λύσεις. Τι μας είπατε, κύριε Τσίπρα, σήμερα; «Κάντε παραπάνω εμβολιασμούς και ενισχύστε το σύστημα υγείας».

Σοβαρά; Σοβαρά αυτό περιμένουμε σήμερα; Αυτό περιμένουμε σήμερα ως Κυβέρνηση από την Αξιωματική Αντιπολίτευση; Αυτή είναι η τεκμηριωμένη σας πρόταση;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δηλαδή πόσο πιο επιφανειακή μπορεί να είναι η προσέγγιση ενός κόμματος το οποίο κυβέρνησε, εν πάση περιπτώσει, τη χώρα για τέσσερα χρόνια;

Πάμε λοιπόν να ξαναδούμε λίγο πιο αναλυτικά τα πραγματικά δεδομένα. Ξεκινώ με τους εμβολιασμούς.

Σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά στατιστικά δεδομένα, όπως σας είπα, στη χώρα μας έχουν λάβει τουλάχιστον μία δόση λίγο παραπάνω από έξι εκατομμύρια εξακόσιοι χιλιάδες συμπολίτες μας, δηλαδή το 72% των ενηλίκων έναντι του 80% του ευρωπαϊκού μέσου όρου.

Είναι ένα ποσοστό, το οποίο και σήμερα, εάν το συγκρίνει κανείς με τις προθέσεις των πολιτών, όπως εκδηλώνονταν σε δημοσκοπήσεις τον Δεκέμβριο του 2020, υψηλότερο από αυτό το οποίο μας έλεγαν οι πολίτες τότε ότι θα πετυχαίναμε ως ποσοστό εμβολιασμού. Ασφαλώς και θα θέλαμε να είχαμε καλύτερα αποτελέσματα.

Αλλά τι σημαίνουν αλήθεια αυτά τα δεδομένα και πώς μπορούμε να πετύχουμε στην κοινή εθνική προσπάθεια να πείσουμε ολοένα και περισσότερους συμπολίτες μας ότι πρέπει να σπεύσουν να εμβολιαστούν; Τι σημαίνει αυτό στην πράξη; Είναι μια συνειδητή πολιτική αστοχία; Είναι κοινωνική κόπωση; Είναι πολιτιστικές ή ενδεχομένως θρησκευτικές ιδιαιτερότητες;

Σίγουρα είναι όλα αυτά, αλλά ταυτόχρονα είναι και η υπονόμηση ενός μετώπου κοινής λογικής που θα έπρεπε να είναι εξαρχής αρραγές, αλλά δυστυχώς ποτέ δεν διαμορφώθηκε.

Είμαι ανοικτός να συζητήσω όλα τα παραπάνω. Επιτρέψτε μου όμως να υποστηρίξω ότι ποτέ δεν ίσχυσε το πρώτο και ότι αντίθετα ζει και βασιλεύει το τελευταίο.

Η πολιτεία, ίσως με λάθη, αλλά πάντα με συνέπεια, επέλεξε το καθήκον της εδώ και δύο χρόνια. Εσείς, κυρίες και κύριοι της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, υπηρετήσατε πραγματικά το δικό σας;

Προσπερνώ την αρχική φάση της πανδημίας, όταν πρώτοι πήραμε τη δύσκολη απόφαση να κλείσουμε τη χώρα, όταν στελέχη σας φωνάζατε και επιμένατε ακόμα να γίνει το καρναβάλι της Πάτρας, ούτε επικαλούμαι τον υπερδιπλασιασμό των ΜΕΘ –πεντακόσιες πενήντα πέντε μας παραδώσατε- σε χρόνο ρεκόρ και κάνω πως ξεχνώ πως κάθε φορά που άνοιγαν τα σχολεία εσείς ζητούσατε να κλείσουν και όταν έκλειναν τα σχολεία, εσείς ζητούσατε να ανοίξουν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Προσπερνώ, επίσης, κύριε Τσίπρα, την άγνοιά σας για το σύστημα ιχνηλάτησης και για τα τεστ που εφαρμόστηκαν, τα συνεχί για πίσω για το κρίσιμο ζήτημα του τουρισμού, τις διαδηλώσεις για τις οποίες αναλαμβάνετε την ευθύνη εν μέσω lockdown, αλλά και την ένοχη σιωπή σας για το κυβερνητικό πρόγραμμα των 41 δισεκατομμυρίων ευρώ που κράτησαν όρθιους τους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία.

Για την οικονομία της συζήτησης, τα αφήνω πίσω όλα αυτά, για να φτάσω στο κρίσιμο ζήτημα που είναι τα εμβόλια. Πάμε να δούμε λίγο ποια ήταν η στάση σας συνολικά απέναντι στο ζήτημα του εμβολιασμού και αν όντως ισχύει αυτό το οποίο λέτε ότι κάνατε εποικοδομητική αντιπολίτευση και ουδέποτε υπονομούσατε την εμβολιαστική προσπάθεια. Για πάμε να τα δούμε λοιπόν με τη σειρά.

Στην αρχή μάς λέγατε ότι δεν υπάρχουν εμβόλια. Έτσι δεν είναι; Μας λέγατε ότι δεν υπάρχουν εμβόλια τον Νοέμβριο του περασμένου έτους. Μετά μας λέγατε ότι τα εμβόλια ξεστοκάρονται, αφήνοντας υπονοούμενα ότι κάποια εμβόλια μπορεί να είναι πιο αποτελεσματικά από άλλα και οδηγώντας ουσιαστικά με αυτά τα οποία είπατε, στην υπονόμηση ενός εκ των εμβολίων, διότι ήρθατε ουσιαστικά εσείς ως τέως πρωθυπουργός και αρχηγός της αντιπολίτευσης να αφήσετε υπονοούμενα ότι κάποια εμβόλια είναι καλύτερα από άλλα.

Να αφήσω στην άκρη αυτά τα οποία λέγατε, ότι μπορούν να αντικατασταθούν με εμβόλια Ρωσίας ή Κούβας και ότι εν πάση περιπτώσει υπάρχει κάποιο μαγικό φάρμακο, το οποίο προφανώς σας το υποδείκνυε ο κ. Πολάκης -δεν τον βλέπω τώρα στην Αίθουσα, έσπευσε να αποχωρήσει- το οποίο για κάποιον λόγο που δεν μπορεί να καταλάβει κανείς δεν το δίνουμε στους πολίτες, ενώ θα μπορούσε να τους σώσει. Θυμίζω ότι ένα από αυτά τα φάρμακα είναι ένα κτηνιατρικό φάρμακο, το οποίο ο κ. Πολάκης μας έλεγε γιατί δεν το συνταγογραφείτε, όταν το CDC στην Αμερική έβγαζε ανακοινώσεις ότι προς Θεού, το φάρμακο είναι για αγελάδες και μοσχάρια, κι εσείς μας λέγατε να το πάρουμε στην πατρίδα μας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Λοιπόν, αυτή είναι η πραγματικότητα για τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίσατε συνολικά την πολιτική του εμβολιασμού. Και ναι, το γεγονός, κύριε Τσίπρα, ότι ο Αναπληρωτής Υπουργός Υγείας κ. Πολάκης υπήρξε πρωτεργάτης του αντιεμβολιαστικού κινήματος...

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΒΑΡΔΑΚΗΣ: Από πού προκύπτει αυτό;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Τι από πού προκύπτει; Από τις δηλώσεις του όλες, από όλες τις δηλώσεις του. Και το ότι εμβολιάστηκε μόνο με το ζόρι, όταν διαπίστωσε ότι δεν θα μπορούσε να ασκεί τα καθήκοντά του ως γιαντός είναι η καλύτερη απόδειξη του γεγονότος ότι επί της ουσίας πατούσατε σε δύο βάρκες.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κοιτάξτε να δείτε, το ελληνικό κράτος επέλεξε στο ακέραιο το καθήκον του, δίνοντας γρήγορη πρόσβαση σε όλους τους πολίτες, σε όποιο εμβόλιο αυτοί επιθυμούσαν να κάνουν. Το έπραξε με έναν τρόπο, κατά τεκμήριο, υποδειγματικό. Κανείς δεν νομίζω ότι μπορεί να αμφισβητήσει ότι η επιχείρηση «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» ήταν κάτι πρωτόγνωρο για τα δεδομένα του ελληνικού κράτους, και ως προς την ψηφιακή της διάσταση, και ως προς το επίπεδο οργάνωσης, και ως προς τη διαλειτουργικότητα, η οποία επέτρεψε και έδωσε τη δυνατότητα στις ένοπλες δυνάμεις να συνεργα-

στούν με το Εθνικό Σύστημα Υγείας και να παρέχουν με χαμόγελο και ασφάλεια εμβόλιο σε όλους τους πολίτες σε κάθε γωνιά της χώρας.

Θέλω να θυμίσω ότι η επιχείρηση «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» στην πατρίδα μας δεν ήταν μια απλή υπόθεση. Είχαμε να διαχειριστούμε σημαντικές ιδιαιτερότητες, όπως τα νησιά μας, οι απομονωμένες περιοχές, ειδικό πληθυσμοί, στους οποίους ξέραμε ότι είχαμε να αντιμετωπίσουμε μεγάλη δυσκολία επικοινωνίας για να αναδείξουμε τα οφέλη του εμβολιασμού. Κι όμως, όλα αυτά μπορέσαμε και τα πετύχαμε.

Και κάνατε τη σύγκριση με την Πορτογαλία. Και πράγματι η Πορτογαλία είναι μοντέλο, είναι μοντέλο στο οποίο όλες οι ευρωπαϊκές χώρες θα πρέπει κάποια στιγμή να δουν τι έκαναν σωστά οι Πορτογάλοι και πώς μπορούμε να βελτιώσουμε τις επιδόσεις μας. Αλλά στην Πορτογαλία, επειδή έψαξα αναλυτικά το πλαίσιο του πολιτικού διαλόγου, δεν υπήρξε ποτέ η παραμικρή αμφισβήτηση της προσπάθειας εμβολιασμού, πόσω μάλλον από το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Εσείς συνιστάτε μια ιδιαιτερότητα, κύριε Τσίπρα, γιατί παντού οι αντιεμβολιαστικές φωνές ουσιαστικά προήλθαν από τα άκρα του πολιτικού φάσματος, από την άκρα δεξιά πιο συχνά και ενίοτε από την άκρα αριστερά. Εσείς επιτρέψατε ουσιαστικά –ή ανεχτήκατε, ενθαρρύνετε, δεν ξέρω, αυτό θα μας το απαντήσετε εσείς- μέσα στο ίδιο σας το κόμμα να υπάρχει μια δημόσια διγλωσσία, η οποία υπονόμωσε το αρραγές μέτωπο της προσπάθειας εμβολιασμού.

Και κάθε φορά που κάναμε μια προσπάθεια να αυξήσουμε τα ποσοστά εμβολιασμού είχατε και μια κριτική. Όταν επιλέξαμε το δύσκολο μέτρο του υποχρεωτικού εμβολιασμού των υγειονομικών και των εργαζομένων στις μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων τι μας είπατε; «Καλά κάνετε, αλλά μην έχει καμμία επίπτωση η υποχρεωτικότητα». Ανακαλύψατε την «προαιρετική υποχρεωτικότητα», λες και μπορεί να υπάρχει κάποια υποχρεωτική παρέμβαση της πολιτείας χωρίς να υπάρχει κάποια συνέπεια γι' αυτόν ο οποίος δεν συμμορφώνεται.

Προσπαθώ να σκεφτώ πραγματικά αυτούς τους είκοσι μήνες αν υπήρχε κάτι το οποίο έκανε αυτή η Κυβέρνηση, κάτι, έστω ένα πράγμα, το οποίο να έκανε στην αντιμετώπιση της πανδημίας, για το οποίο να είπατε: «Ναι, αυτό είναι σωστό, καλώς το κάνει η Κυβέρνηση και το στηρίζουμε». Ένα πράγμα να μου πείτε, ένα πράγμα. Ούτε καν για την επιχείρηση «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» δεν είχατε μια καλή κουβέντα να πείτε, ούτε καν για το γεγονός ότι εμείς ήμασταν οι πρωτεργάτες του EU Digital Pass, το οποίο τελικά επέτρεψε στη χώρα να ανοίξει τον τουρισμό με τα θετικά αποτελέσματα, ούτε γι' αυτό δεν βρήκατε μια θετική κουβέντα να πείτε.

Για το Freedom Pass, στο οποίο αναφερθήκατε, το λοιδορήσατε, κύριε Τσίπρα, από την πρώτη στιγμή. Είπατε ότι πάμε να εξαγοράσουμε τους νέους. Το Freedom Pass είναι αυτό το οποίο αύξησε τα ποσοστά εμβολιασμού από το 15% στο 60%. Αποδεδειγμένα ήταν ένα αποτελεσματικό μέτρο. Κατά συνέπεια για ποιο αρραγές μέτωπο μιλάμε όταν το κάθε «ναι» της Κυβέρνησης ακολουθούσε ένα «όχι» της Αντιπολίτευσης;

Και κάτι τελευταίο, κύριε Τσίπρα. Μας είχατε πει, αν θυμάμαι καλά, ότι θα κάνατε μια καμπάνια υπέρ του εμβολίου, έτσι δεν είναι; Δεν το είχατε πει ότι θα κάνατε καμπάνια ως κόμμα υπέρ του εμβολίου; Έχετε να μας δείξετε μήπως εδώ στη Βουλή κάποια δημιουργικά, κάποια αποτελέσματα αυτής της ωραίας καμπάνιας που θα κάνατε υπέρ του εμβολίου; Λόγια, λόγια, λόγια του αέρα, μόνο και μόνο για να παρουσιάσετε ένα προφίλ δήθεν συναινετικό, όταν σε κάθε ευκαιρία υπονομεύατε τη μεγάλη εθνική προσπάθεια να αντιμετωπίσουμε αυτό το πρόβλημα.

Και πράγματι έχουμε ζητήματα ακόμα για τα οποία πρέπει να συζητήσουμε με θάρρος και με ειλικρίνεια σε αυτή την Αίθουσα, περιοχές της χώρας όπου δυστυχώς έχουμε χαμηλή εμβολιαστική κάλυψη. Τις έχω εδώ πέρα: Ευρυτανία, Κιλκίς, Δυτική Αττική, Πιερία, Δράμα, Φωκίδα, Ηλεία, Σέρρες, Πέλλα, Ξάνθη, Φλώρινα. Τον απόλυτο συσχετισμό των ποσοστών διασωληνώσεων με τα ποσοστά εμβολιασμού. Και ναι, δυστυχώς η βόρεια Ελλάδα είναι σήμερα πρωταγωνίστρια στους θανάτους και θα πρέπει να εντείνουμε την προσπάθεια επικοινωνίας σε όλα τα επίπεδα, να επιστρατεύσουμε τις τοπικές κοινωνίες, τους δημάρ-

χους, τους τοπικούς μητροπολίτες, να στείλουμε -και το έχουμε ήδη κάνει αυτό- συνεργεία εμβολιασμού στις περιφερειακές ενότητες που έχουν τη χαμηλότερη εμβολιαστική κάλυψη. Το κάναμε και αυτό. Δυστυχώς και εκεί τα αποτελέσματα δεν ήταν τα αναμενόμενα.

Αναφερθήκατε στην εμπλοκή της πρωτοβάθμιας υγείας και πράγματι σε αυτό θα συμφωνήσω. Ένας από τους λόγους που δυστυχώς δεν τα έχουμε καταφέρει τόσο καλά σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες στα ποσοστά εμβολιασμού έχει να κάνει και με το γεγονός ότι τα τελευταία πενήντα χρόνια η χώρα είχε ένα αδύναμο πρωτοβάθμιο σύστημα υγείας. Όταν όμως δώσαμε κίνητρα στους ιδιώτες γιατρούς 50 ευρώ ανά εμβολιασμό στο σπίτι και 20 ευρώ για εμβολιασμό στο ιατρείο, δυστυχώς μόλις διακόσιοι έξι γιατροί ανταποκρίθηκαν, και αυτό είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να μας προβληματίσει.

Θα ήθελα λοιπόν, τελειώνοντας –για να μην πάρω παραπάνω χρόνο- να διαβάσω μια ανάρτηση ενός γιατρού, ο οποίος δίνει τη μάχη στα δημόσια νοσοκομεία μας και η οποία πιστεύω ότι απαντά με τον καλύτερο τρόπο στην προσπάθεια την οποία κάνατε και σήμερα πάλι πάνω στην πανδημία να κάνετε αντιπολίτευση, αντί να είστε δημιουργικοί, χρήσιμοι και να προσέλεθε σε αυτήν τη συζήτηση με ουσιαστικές προτάσεις.

Πριν τη διαβάσω, θέλω να σας ξαναρωτήσω. Έχουμε χαμηλά ποσοστά εμβολιασμού σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Τι προτείνετε ακριβώς για να αυξήσουμε αυτά τα ποσοστά; Κάνουμε μια καμπάνια επικοινωνίας, όπως έκαναν και όλες οι άλλες χώρες, με πολύ μεγαλύτερα ποσά σε σχέση με αυτά που έδωσε η Ελλάδα. Κάνουμε καλά που κάναμε καμπάνια επικοινωνίας ή όχι; Ρωτώ, κάναμε καλά; Έπρεπε ή δεν έπρεπε να κάνουμε καμπάνια χειρότερες και ενημέρωσης; Ήταν καλή η καμπάνια μας; Ήταν η άστοχη η καμπάνια μας; Εσείς, αν ήσασταν κυβέρνηση, θα την κάνατε διαφορετική την καμπάνια; Χρειάζεται εντέλει ενημέρωση της κοινής γνώμης και σήμερα που μιλάμε χρειάζεται ακόμα πρόσθετη ενημέρωση της κοινής γνώμης για να πειστούν οι καχύποπτοι ότι πρέπει να εμβολιαστούν;

Απαντήστε λοιπόν ευθέως, κύριε Τσίπρα, όταν θα ανεβείτε στο βήμα μετά, σε αυτά τα συγκεκριμένα ερωτήματα. Τι διαφορετικό θα κάνατε, αν εσείς βρισκόσασταν στη θέση την οποία βρίσκομαι εγώ;

Κλείνω, λοιπόν, με αυτήν την ανάρτηση η οποία νομίζω ότι τα λέει όλα. Κάθεστε και συγκρίνετε νεκρούς, ενώ τα κύματα είναι περιοδικά, χωρίς να λαμβάνετε υπ' όψιν σας πως Ηνωμένες Πολιτείες και Αγγλία, με ισχυρότερα συστήματα υγείας, έχουν υψηλότερη θνητότητα από κάθε ανεπτυγμένη χώρα. Εκεί, τι; Είναι χειρότεροι; Έχουν περισσότερες ενδονοσοκομειακές λοιμώξεις; Δεν έχουν προσωπικό; Δεν έχουν καλύτερη αναλογία κρεβατιών;

Κοιτάξτε να εμβολιάσετε τους ηλικιωμένους συγγενείς σας και αφήστε τις δικαιολογίες για τις θνητότητες. Διαλέξαμε ως χώρα να μένουμε ουραγοί στον εμβολιασμό, δικαιώνοντας τη βαλκανική μας καταγωγή και τώρα προσπαθούμε να πούμε τι; Πως δεν είμαστε αποτελεσματικοί; Ελάτε, λοιπόν, όλοι μαζί να διαψεύσουμε αυτές τις θεωρίες και να μην κατατάξουμε τη χώρα ως μία βαλκανική ιδιαιτερότητα.

Επαναλαμβάνω, υπολείπαστε πέντε ποσοστιαίες μονάδες του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Μπορούμε και σήμερα ακόμα να πείσουμε τουλάχιστον μισό εκατομμύριο συμπολίτες μας να κάνουν το βήμα και να εμβολιαστούν. Πρώτη προτεραιότητα είναι οι συμπολίτες μας άνω των εξήντα, οι οποίοι και κινδυνεύουν περισσότερο και δεύτερη προτεραιότητα είναι οι νέοι μας από τα δεκατρία μέχρι τα είκοσι πέντε, όπου ακόμα παρατηρούνται χαμηλά ποσοστά εμβολιασμού.

Τέλος, επειδή ισχυριστήκατε ότι η Κυβέρνηση αυτή έχει σφουρίξει τη λήξη στη μάχη της πανδημίας και ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έχουν σταματήσει να μιλούν για την πανδημία, τότε είδατε δελτίο ειδήσεων για τελευταία φορά, κύριε Τσίπρα; Εγώ δεν θυμάμαι, δεν τα παρακολουθώ συχνά, αλλά δεν υπάρχει μέρα όπου τα νούμερα των θανάτων να μην εμφανίζονται στα δελτία ειδήσεων. Ούτε μία ημέρα! Κάθε μέρα -και καλά κάνουν τα δελτία, γιατί αυτό προφανώς επιτάσσει η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση- αναφέρονται στον αριθμό των θανάτων, στα κρούσματα και στα ποσοστά των συμπολιτών μας, οι οποίοι είναι

διασωληνωμένοι. Κατά συνέπεια, από πού προκύπτει ότι δήθεν η Κυβέρνηση έχει εξαγοράσει τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για να μπορέσει να πετύχει τη σιωπή τους, σχετικά με την αντιμετώπιση της πανδημίας;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θα περίμενα, λοιπόν, κύριε Τσίπρα, και σήμερα και από εσάς λίγη περισσότερη –δεν θα έλεγα σοβαρότητα- συγκρότηση και λίγη περισσότερη δημιουργική κατάθεση προτάσεων, ώστε να μπορέσετε στην πράξη να διαψεύσετε και αυτούς, οι οποίοι πιστεύω τεκμηριωμένα, σας κατηγορούν ότι σε κάθε δυσκολία εσείς βλέπετε μία ευκαιρία. Εξάλλου, μας το είπε πολύ καλά και η κ. Αχτσιόγλου, ότι για την Αριστερά η κανονικότητα δεν ήταν ποτέ ευκαιρία. Λυπάμαι που σας διαψεύδει η κανονικότητα και η Ελλάδα ξαναγίνεται μια κανονική χώρα.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Μπαίνουμε τώρα στις δευτερολογίες για να ολοκληρωθεί η συζήτηση. Καλείται στο Βήμα ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, κ. Αλέξης Τσίπρας.

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Μίλησε ο κ. Μητσοτάκης για συγκρότηση, όταν έκανε την πιο ασυνάρτητη και ασυγκρότητη ομιλία, που τον έχω δει από τότε που ανέλαβε τη θέση του Πρωθυπουργού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Είναι κρίμα. Και είναι κρίμα, γιατί σας δόθηκε μια ευκαιρία σήμερα να κάνετε μια αυτοκριτική, να παραδεχθείτε λάθη και παραλείψεις, να δείτε το πρόβλημα, να πείτε αλήθεια στον ελληνικό λαό και να καλέσετε την Αντιπολίτευση σε μία συστράτευση για την αντιμετώπιση του κοινού κινδύνου. Και εσείς ήλθατε εδώ – αλήθεια, η Ομάδα Αλήθειας σας φτιάχνει τις ομιλίες σας;- με τι επιχειρήματα; Με τι επιχειρήματα μας αντικρούσατε;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Στοχευμένες παρατηρήσεις, πολύ συγκεκριμένες κριτικές και προτάσεις. Ασυνάρτητες κατηγορίες, συλλήβδην έναντι της Αντιπολίτευσης, καμμία ευθύνη δική σας, όλες τις ευθύνες η Αντιπολίτευση. Και είναι θράσος, διότι πριν από λίγες εβδομάδες ήσασταν κεντρικός ομιλητής στη Βαλνθία στο συνέδριο του Λαϊκού Κόμματος Ισπανίας, όπου ο Πάμπλο Κασάντο, ηγέτης εκεί του Λαϊκού Κόμματος της Δεξιάς ηγείται μιας αντιπολίτευσης – τα γνωρίζετε αυτά- που στις περιφερειακές εκλογές για να κερδίσει την περιφέρεια της Μαδρίτης η εκλεκτή του, η Ισαβέλ Ντίας –κάτι αντίστοιχο μεταξύ Βορίδη ή Γεωργιάδη και κ. Πλεύρη που είναι δεξιά σας και λίγο από Μπογδάνο- έβγαине και κατηγορούσε την κυβέρνηση Σάντσεθ για τον εμβολιασμό, για το lockdown και είχε προσπαθήσει να δημιουργήσει κίνημα αντίστασης απέναντι στα μέτρα τα οποία έπαιρνε η κυβέρνηση στην Ισπανία. Βγήκατε, λοιπόν, εκεί και του είπατε: «Συγχαρητήρια, αντιστάσου απέναντι στον λαϊκισμό». Και έρχεσθε εσείς εδώ και απευθύνεστε στην Αντιπολίτευση στην Ελλάδα που από την πρώτη στιγμή στήριξε τα πιο σκληρά lockdown, που από την πρώτη στιγμή στήριξε τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, που από την πρώτη στιγμή στήριξε τον εμβολιασμό, που στήριξε ακόμη και στοιχειώδεις ελευθερίες -δεν ήταν αυτόνομο αυτό- να καταργηθούν προσωρινά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και έρχεσθε και μας κατηγορείτε εμάς ότι δεν βάλουμε πλάτη. Εμείς που ήρθαμε έναν χρόνο πριν και σας είπαμε: «Ελάτε να κάνουμε μια σύσκεψη Πολιτικών Αρχηγών για την αντιμετώπιση της πανδημίας, ελάτε να βάλουμε κοινή Υπουργό Υγείας, ελάτε να κάνουμε κοινά βήματα». Εσείς τα αρνηθήκατε όλα και έρχεσθε τώρα εσείς εδώ να εγκυβεστε εμάς! Σε ποια χώρα ζείτε, κύριε Μητσοτάκη; Είστε Πρωθυπουργός αυτούς τους είκοσι μήνες. Είστε Πρωθυπουργός, έχετε κάποια ευθύνη; Δεν έχει να κάνει σε τίποτα το γεγονός ότι δεν έχετε καταφέρει να πείσετε με την αξιοπιστία που έχετε εσείς ο ίδιος και η Κυβέρνησή σας;

Η Πορτογαλία πέτυχε 88% εμβολιασμό, η Ισπανία παρά αυτήν τη χυδαία αντιπολίτευση της Δεξιάς έχει μεγαλύτερα ποσοστά εμβολιασμού και για σας εδώ φτάνει ο ΣΥΡΙΖΑ; Θέλετε να δούμε; Πείτε μας, έχουν εμβολιαστεί όλοι οι Βουλευτές σας; Πείτε μας!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Γιατί αναφέρεστε διαρκώς στον ΣΥΡΙΖΑ, βγήκε μπροστά -ναι!- και κάνει καμπάνια με όσα μέσα έχει ο ΣΥΡΙΖΑ -δεν έχει πολλά μέσα, τον 105,5 «Στο Κόκκινο» έχει, την «ΑΥΓΗ» έχει- υπέρ του εμβολιασμού, όπως μπορεί! Δεν έχει 41.000.000 ευρώ από το κρατικό ταμείο ο ΣΥΡΙΖΑ για να κάνει καμπάνια!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Αντί, λοιπόν, να έρθετε και να κάνετε έναν απολογισμό και να μας πείτε τι πέτυχε αυτή η καμπάνια, πόσο στοχευμένη ήταν, ποιους έπεισε, έρχεσθε και κάνετε κριτική στον ΣΥΡΙΖΑ. Είστε αδιόρθωτος, κύριε Μητσοτάκη.

Εσείς δεν ήσασταν αυτός που έλεγε ότι αρχές του '21 διανύουμε το τελευταίο μίλι για την ελευθερία; Δώστε μια απάντηση στον ελληνικό λαό γιατί αυτό το μίλι έχει γίνει ατελείωτος Γολγοθάς; Δεν έχετε καμμία ευθύνη; Έχετε δίπλα σας τον κ. Πλεύρη. Δεν θα αναφερθώ ούτε στην πολιτική του μήτρα, ούτε στις πολιτικές του παρακαταθήκες, τις απόψεις, ούτε στις δηλώσεις του από το παλιό παρελθόν, θα αναφερθώ σε αυτά που έλεγε τον Ιούλιο ως Βουλευτής και κεντρικό στέλεχος της Νέας Δημοκρατίας, της κυβερνητικής παράταξης, για τον εμβολιασμό, ότι «τα εμβόλια τα έχουμε, τους στόχους θα τους πιάνουμε, τώρα αν δεν θέλει ο πολίτης να εμβολιαστεί, με συγχωρείτε, δεν μπορείτε να βάλετε ότι φταίει η Κυβέρνηση, θα έφταιγε αν δεν είχε τα εμβόλια. Εάν δεν θέλει να εμβολιαστεί ο πολίτης είναι δική μου ευθύνη να τον πείσω; Ή ο ίδιος είναι ευθύνη του να πάει να εμβολιαστεί;». Έλεγε ότι δεν αποτελεί ευθύνη της Κυβέρνησης να πείσει τους πολίτες για τους εμβολιασμούς και τον κάνετε Υπουργό! Και έρχεσθε εδώ και αναφέρεστε διαρκώς σε εμάς;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Και από ό,τι είδα, πάνω από το απαξιωτικό σας ύφος ότι δήθεν εμείς δεν ξέρουμε, ότι «θα μας πείτε για τους δείκτες, να με ενημερώσουν ...» -δήθεν εμένα, εσείς είστε πάρα πολύ ειδικός!- έρχεσθε εδώ και λέτε πράγματα για τα οποία με κατηγορείτε για άλλα μια φορά ότι δεν έχω στοιχεία.

Είναι η πολλοστή φορά που το κάνετε και για πολλοστή φορά πιάνεστε αδιόρθωτος, διότι το ζήτημα της υπερβάλλουσας θνητότητας είναι ένα υπαρκτό ζήτημα και υπαρκτό πρόβλημα, το οποίο μέσα στο 2021 έχει μεγεθυνθεί. Εδώ θα σας δώσω τα στοιχεία για το 2020, με βάση το Υπουργείο Εσωτερικών.

Τα γνωρίζετε τα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών;

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Το Υπουργείο Εσωτερικών υπολογίζει αυτά;

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Υπουργείο Εσωτερικών, Στατιστικό Ληξιαρχικών Πράξεων.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Μα, δεν μπορεί να είστε τόσο άσχετος!

ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ (Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς): Αφήστε τώρα που μας κάνετε τον ειδικό! Αφήστε που μας κάνετε τον ειδικό! Είστε και αδαής, δεν γνωρίζετε τα στοιχεία! Είστε αλαζόνας. Έρχεσθε εδώ και μας κουνάτε το δάχτυλο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σταματήστε επιτέλους να κουνάτε το δάχτυλο. Έχετε ευθύνη. Έχετε δεκαπέντε χιλιάδες νεκρούς στην πλάτη σας. Σταματήστε να κουνάτε το δάχτυλο.

Κύριε Μητσοτάκη, δεν ήταν επιθυμία μου να κάνουμε σήμερα μια αντιπαράθεση με κορόνες, αλλά με στοιχεία, με επιχειρήματα, με θέσεις.

Κύριε Πρόεδρε, αν παρεκτράπη, ζητώ να σβηστούν από τα Πρακτικά οι χαρακτηρισμοί.

Τα στοιχεία του Υπουργείου Εσωτερικών λένε το εξής: Είχαμε εκατόν είκοσι μία χιλιάδες εκατόν ογδόντα τρεις θανάτους το 2015, εκατόν δεκαοκτώ χιλιάδες το 2016, εκατόν είκοσι τέσσερις το 2017, εκατόν είκοσι χιλιάδες το 2018, εκατόν είκοσι τέσσερις χιλιάδες το 2019, εκατόν τριανταπέντε χιλιάδες το 2020. Πόσοι ήταν οι νεκροί από τον κορωνοϊό το 2020; Πόσοι ήταν οι νεκροί από τον κορωνοϊό;

Ήταν οκτώμισι χιλιάδες παραπάνω, λοιπόν, θάνατοι από τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας -αυτό σας είπα- το 2020. Πού οφείλονται αυτοί; Πού οφείλεται αυτή η υπερβάλλουσα θνητότητα;

Κρατήστε τα στοιχεία για τα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Δεν χρειάζεται, λοιπόν, να τσακωνόμαστε πάνω από νούμερα. Να δούμε τις αιτίες, να εντοπίσουμε το πρόβλημα.

Σας κατέθεσα, επίσης, ότι η υπερβάλλουσα θνητότητα από τον μέσο όρο των προηγούμενων ετών την περίοδο του COVID στην Ελλάδα είναι 40%, ενώ στην υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση ο μέσος όρος είναι 20%. Άρα κάπου υπάρχει πρόβλημα. Είναι η COVID-οποίηση των νοσοκομείων. Είναι το γεγονός ότι εκατόν οκτώ χιλιάδες χειρουργικές επεμβάσεις λιγότερες έγιναν μέσα στους πρώτους δέκα μήνες της πανδημίας. Τι δεν καταλαβαίνετε από αυτό; Τι παράλογο σας λέω;

Αντί, λοιπόν, να σκύψετε στο πρόβλημα, έρχεστε εδώ με μοναδική διάθεση να κάνετε αντιπολίτευση στην αντιπολίτευση και μάλιστα, με έναν τρόπο αλαζονικό, που δεν συνάδει με τη θέση σας.

Σας ρώτησα και δεν απαντήσατε: Ποιος σας έδωσε τη συμβουλή ή ποιος ενέκρινε τον σχεδιασμό σας;

Εγώ, κύριε Μητσοτάκη, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης, δεν είμαι ούτε λοιμωξιολόγος ούτε επιδημιολόγος. Δεν θα τοποθετηθώ εγώ στο αν επιδημιολογικά είναι ορθή ή λάθος μια απόφαση. Όμως από την αρχή της πανδημίας ακολουθήσατε ένα σωστό δόγμα: Ακούμε τους ειδικούς. Και εμείς είπαμε ότι και εμείς τους ειδικούς ακούμε, ό,τι πουν οι ειδικοί.

Σήμερα, λοιπόν, σας ρωτώ πού είναι οι ειδικοί και τι λένε οι ειδικοί. Διότι εδώ έχω μία σειρά από δηλώσεις -δεν θα μπω στον κόπο να σας τις διαβάσω- μιας σειράς σοβαρών, εν πάση περιπτώσει, ανθρώπων επιδημιολόγων, γιατρών, των οποίων ο λόγος έχει αποκτήσει μια ιδιαίτερη δημοσιότητα και βαρύτητα όλο το προηγούμενο διάστημα, όπως ο κ. Σαρηγιάννης, ο κ. Καπραβέλος, η κ. Φούκα, ακόμα και η κ. Παγώνη μιλάνε για πείραμα και για ρίσκο. Δεν τα λέω εγώ αυτά. Καταθέτω στα Πρακτικά τις δηλώσεις τους. Δεν μπαίνω στον κόπο να σας τα διαβάσω mot-à-mot.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Και εν τούτοις περιπτώσει, το κρίσιμο ερώτημα είναι: Έχετε κάποιο σχέδιο για να ενισχυθεί η πορεία του εμβολιασμού, που είναι πάρα πολύ χαμηλή; Έχετε κάνει μια αποτίμηση, κάποια σοβαρή κοινωνική έρευνα για να εντοπιστούν τα βαθύτερα αίτια της υστέρησης στον εμβολιασμό στις διαφορετικές περιοχές της χώρας; Γιατί στη βόρεια Ελλάδα εντοπίζεται αυτό το πρόβλημα, πολύ μεγαλύτερο από ό,τι σε άλλες περιοχές; Έχετε κάνει μια αποτίμηση αν τυχόν αυτές σας οι επιλογές, τις οποίες υπερασπιστήκατε και πάλι για να πείσετε τους νέους ανθρώπους, τελικά είχαν το αντίθετο αποτέλεσμα; Αναφέρομαι στα 150 ευρώ, αναφέρομαι σε μια λογική «κάν' το και ξεμπερδέψες».

Σας είπα στην ομιλία μου ότι το 12%-13% όσων είναι στις ΜΕΘ είναι πλήρως εμβολιασμένοι και αυτό πήγατε να το αντιστρέψετε, παρουσιάζοντας ότι το 88% είναι ανεμβολίαστοι. Ναι, κάντε μια σούμα, το 88% ανεμβολίαστοι, το 12% εμβολιασμένοι. Τι δεν καταλαβαίνετε;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Προσέξτε, όμως. Δεν είναι λάθος. Θέλατε να γυρίσετε το επιχείρημα. Η μεγάλη σας αγωνία είναι να παρουσιάσετε εμάς ως δήθεν υπερασπιστές της άποψης ότι το εμβόλιο δεν είναι όπλο. Πόσες φορές θα το πούμε αυτό; Το εμβόλιο είναι το βασικό μας όπλο, δεν είναι το μοναδικό. Είναι το βασικό μας όπλο!

Όμως, τι ήθελα να σας πω; Καταλάβετε τι ήθελα να σας πω και τι σας λέμε. Δημιουργείς ένα κλίμα εφησυχασμού στους εμβολιασμένους ότι εμβολιάστηκες και τελείωσες, ενώ η ίδια η επιστήμη τι μας λέει και το ίδιο το παράδειγμα του Ισραήλ τι μας λέει; Κάθε τρεις και λίγο συνομιλείτε με τον κ. Μπουρλά. Δεν σας τα έχει πει αυτά, ότι στους έξι μήνες έχει πέσει η αποτελεσματι-

κότητα, από το 90% στο 60% και ότι ιδίως στο Ισραήλ όσο περνούσε ο χρόνος, είναι πολύ μεγαλύτερα τα ποσοστά των εμβολιασμένων στις εντατικές; Και γι' αυτό επισπεύσθηκε η διαδικασία και στο Ισραήλ και μετά τα θετικά αποτελέσματα στο Ισραήλ από την τρίτη δόση, όλοι οι υπήκοοι στην παγκόσμια κοινότητα προχωρούν στην τρίτη δόση.

Γιατί, όμως, δεν καταλαβαίνετε το απλό επιχείρημα, ότι, όταν δημιουργείς στον πολίτη τον εφησυχασμό «εμβολιάστηκες, τελείωσες», είναι λάθος; Αφορά στο 13% σήμερα. Μακάρι να μην πάμε παραπάνω, αλλά αφορά ένα ποσοστό ανθρώπων οι οποίοι είναι στην εντατική και που κινδυνεύουν να χάσουν τη ζωή τους και που έχουν κάνει τον εμβολιασμό. Αν πρόσεχαν περισσότερο αυτοί οι άνθρωποι, μπορεί να είχαμε γλιτώσει τη νοσηλεία τους. Αυτό είναι το επιχείρημα. Πόσο απλό!

Έρχομαι τώρα στα άλλα ζητήματα, γιατί με προκαλέσατε. Με προκαλέσατε στο ζήτημα της καμπάνιας. Μας είπατε: «γιατί δεν κάνατε εσείς καμπάνια, πείτε μου εδώ αν ήταν σωστό ή λάθος που κάναμε καμπάνια».

Κύριε Μητσοτάκη, εσείς δεν κάνατε καμπάνια. Εσείς βρήκατε μια ευκαιρία, μιας και μιλάτε για ευκαιρίες, για να φτιάξετε ένα καθεστώς στην ενημέρωση, για να φτιάξετε ένα καθεστώς απευθείας αναθέσεων και να μη μιλάει κανείς, για να φτιάξετε και να κτίσετε το καθεστώς σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Αυτό κάνατε, κύριε Μητσοτάκη. Αξιοποιήσατε την πανδημία ως μια ευκαιρία για να έχετε τον απόλυτο έλεγχο στην πολιτική ζωή του τόπου. Ήσασταν ο πρώτος διδάξας. Ο κ. Κουρτς στην Αυστρία ήταν απλώς ένα μαθητούδι δίπλα σας. Άλλωστε, όταν με περισσό θράσος ο Κουρτς έφτιαχνε εκδηλώσεις για να τον βραβεύσουν για την ελευθερία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης - και τώρα διώκεται από τη δικαιοσύνη για την προσπάθεια που έκανε να καθοδηγήσει τα μέσα ενημέρωσης με χρήματα και με διαδικασίες οι οποίες είναι προφανώς παράνομες- κάλεσε εσάς να πάτε να μιλήσετε για το πόσο καλός είναι και πόσο δημοκράτης και πόσο εξαιρετικός, που αντιμετωπίζει τα μέσα ενημέρωσης με πλουραλισμό.

Και θέλω να σας ρωτήσω, κύριε Μητσοτάκη, το εξής. Τα άλλα θα τα πούμε στην εξεταστική επιτροπή που για πρώτη φορά θα συσταθεί με τις ψήφους και την έγκριση, από ό,τι βλέπω, όλων των κομμάτων της Αντιπολίτευσης, αξιωματικά το άρθρο 68 παράγραφος 2 του Συντάγματος, που δίνει τη δυνατότητα στην Αντιπολίτευση να ελέγχει τα πεπραγμένα παρούσας κυβέρνησης. Θα έχουμε τον χρόνο να τα πούμε. Θα έχουμε τον χρόνο να δούμε με ποια κριτήρια δόθηκαν αυτά τα χρήματα, ποια ήταν τα κριτήρια που το 99% εδόθη σε φιλοκυβερνητικά μέσα και το 1% μονάχα σε κάποια αντιπολιτευόμενα. Θα μας πείτε. Μπορεί να έχετε κριτήρια. Θα τα δούμε.

Όμως, έρχομαι σε ένα άλλο θέμα το οποίο είναι ακόμα πιο κρίσιμο. Και αυτό θα συζητηθεί εκεί, αλλά ακούστε το τώρα. Δώσατε πάνω από 40 εκατομμύρια ευρώ, λοιπόν, για την ενημέρωση των πολιτών για την πανδημία και για να πείσετε τους πολίτες να εμβολιαστούν. Το τραγικό αποτέλεσμα το βλέπουμε. Είμαστε στις τελευταίες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση στους εμβολιασμούς. Όμως, δεν φταίει για αυτό μόνο οι παλινοδίες σας.

Φταίει και το ότι χρηματοδοτήσατε -δεν ξέρω εάν έγινε με δική σας γνώση, με δική σας εντολή, αλλά έγινε- τους «ψεκασμένους» να βγαίνουν σε διάφορα κανάλια της περιφέρειας να διασπείρουν ψεύτικες ειδήσεις και να λένε διάφορες ανοησίες. Τη στιγμή που διεξάγεται αυτή την ώρα προκαταρκτική εξέταση από την Εισαγγελία για αυτούς που διασπείρουν ψευδείς ειδήσεις, εσείς μέσω της λίστας Πέτσα -που είναι λίστα Μητσοτάκη προφανώς, ο άνθρωπος «αυτοφωράκις» ήταν- ερχόσασταν τότε και χρηματοδοτούσατε τα μέσα αυτά, που στο πρόγραμμά τους είχαν ενταγμένα σε μόνιμη βάση διάφορους «ψεκασμένους» να λένε ανοησίες; Ή δεν το κάνατε αυτό;

Σας ερωτώ, λοιπόν, τώρα συγκεκριμένα: Γιατί και με ποια κριτήρια δώσατε 20.000 στο «ΒΕΡΓΙΝΑ TV», το γνωστό κανάλι του κουμπάρου του κ. Γεωργιάδη, στο οποίο ο παρουσιαστής ισχυρίστηκε και ισχυρίζεται σε μόνιμη βάση ότι Σόρος και Γκέιτς προσπαθούν να επιβάλλουν τον εμβολιασμό, για να αποκομίσουν κέρδη δισεκατομμυρίων; Ή δεν σας τα λένε αυτά;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Σας ερωτώ, επίσης; Γιατί και με ποια κριτήρια χρηματοδοτήσατε δεκάδες κανάλια στην περιφέρεια, που από την αρχή της πανδημίας προωθούν εκπομπές με νομικές συμβουλές κατά της επιβολής χρήσης μάσκας και εμβολιασμού; Έχω τεράστιο κατάλογο, όταν θα έρθει η ώρα. Είναι δεκάδες μέσα ενημέρωσης στην περιφέρεια και στην Αττική, περιφερειακά.

Πείτε μας, επίσης, κύριε Μητσοτάκη, για ποιο λόγο δώσατε 16.000 ευρώ σε κανάλι της Θράκης, για να προπαγανδίσει πως στόχος της πανδημίας είναι να σκοτώσουν δεκαπέντε χιλιάδες παιδιά, για να παραχθεί ένα κιλό αδρενόχρωμα; Τι στο καλό είναι αυτό το αδρενόχρωμα, ένας θεός ξέρει!

Θα τα καταθέσουμε όλα αυτά, στην εξεταστική που θα συσταθεί θα τα κουβεντιάσουμε όλα αυτά ένα προς ένα. Ένα προς ένα! (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Με ποια λογική χρηματοδοτείτε τους «ψεκασμένους»; να κάνουν καμπάνια ενάντια στον εμβολιασμό και έρχεστε μετά εδώ και λέτε ότι η Αντιπολίτευση φταίει;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Το ερώτημά μου, λοιπόν, είναι πολύ συγκεκριμένο: Με ποια λογική έγινε αυτή η χρηματοδότηση; Και επίσης, ένα άλλο ερώτημά μου είναι πολύ συγκεκριμένο: Τι απέδωσε η τελευταία καμπάνια του Υπουργείου Υγείας για την ενίσχυση του εμβολιασμού και ποια είναι τα αποτελέσματά της; Και άλλο ένα ερώτημά μου, επίσης, πολύ συγκεκριμένο, που δεν το απαντήσατε: Γιατί δίπλα σας βρίσκονται ο κ. Πλεύρης και η κ. Γκάγκα; Τι έκαναν λάθος οι άλλοι; Δεν λέγατε εσείς ότι πετύχαμε στην πανδημία, ότι η προηγούμενη ηγεσία τα έκανε εξαιρετικά όλα, ότι πήγε να ενισχύσει και τον τουρισμό όπως ενίσχυσε την υγεία; Γιατί έχει εξαφανιστεί ο Υφυπουργός, ο οποίος ήταν και στενός σας συνεργάτης; Γιατί τον αλλάξατε; Γιατί βρίσκεται στα αζήτητα σήμερα ο επικεφαλής του ΕΟΔΥ, δίχως να απαντήσει στα κρίσιμα ερωτήματα τα οποία έχουν τεθεί, όχι μονάχα από τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και από αντιπολιτευόμενο Τύπο που δεν πρόσκειται στον ΣΥΡΙΖΑ, σε σχέση με τα διπλά βιβλία, τις καταγραφές, τις αληθιές; Σας κάνω πολύ συγκεκριμένα ερωτήματα.

Η άποψή μου, κύριε Μητσοτάκη, είναι ότι αντιμετωπίζετε και την πανδημία δυστυχώς με την ίδια ελαφρότητα και την ίδια προσπάθεια να αποκομίσετε πολιτικά οφέλη και με μικροκομματικές σκοπιμότητες. Η πανδημία, όμως, θα έπρεπε να αποτελεί έναν κοινό τόπο για όλους, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε τον υπ' αριθμόν ένα κίνδυνο της εποχής μας να σώσουμε ανθρώπινες ζωές. Και δεν αλλάξετε άποψη ούτε για την αναγκαιότητα του Εθνικού Συστήματος Υγείας. Με λοιδορήσατε. Μου είπατε: «Τι προτείνετε;». Κατέθεσα μία σειρά από προτάσεις σήμερα. «Τι προτείνετε; Να ενισχύσουμε τη δημόσια υγεία; Σιγά, σιγά τα αυγά!». Ε, ναι, να ενισχύσουμε τη δημόσια υγεία προτείνουμε, να προσλάβουμε κανέναν νοσηλευτή προτείνουμε, να ενισχύσουμε τις τοπικές μονάδες υγείας και να μην τις κλείσουμε προτείνουμε, να αναστείλουμε τα σχέδια συγχωνύσεων νοσοκομείων με ιδιώτες, αυτό προτείνουμε. Αυτό που κάνουν σε όλο τον κόσμο, αυτό προτείνουμε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας είναι κρίσιμο μέγεθος για την αντιμετώπιση της πανδημίας. Να προχωρήσουμε προγράμματα ψηφιοποίησης, για να υπάρχει η δυνατότητα έγκαιρης διάγνωσης από το σπίτι, αυτό προτείνουμε. Να πάρете γιατρούς και νοσηλευτές, αυτό προτείνουμε. Πόσες φορές θα σας το πούμε αυτό;

Όμως, εσείς μας είπατε, κύριε Μητσοτάκη, «πού το είδατε ότι εμείς σταματήσαμε να ασχολούμαστε με την πανδημία; Πού το είδατε;». Θα σας απαντήσω πού το είδαμε. Διαβάσαμε το προσχέδιο του προϋπολογισμού. Έχουμε 900 εκατομμύρια λιγότερες δαπάνες. Μειώνετε τις έκτακτες δαπάνες για την αντιμετώπιση της πανδημίας κατά 900 εκατομμύρια το 2022, τα χρήματα αυτά που ενδεχομένως θα μπορούσαν να πάνε για προγράμματα ιχνηλάτησης, για ενίσχυση του εμβολιασμού, για ενίσχυση πρωτοβάθμιας φροντίδας. Τα μειώνετε και φυσικά κόβετε -αυτό είναι μια άλλη ιστορία- και όλα τα μέτρα στήριξης για την οικονομία. Εκεί το είδαμε, στο ότι αποφασίσατε αυτά τα μέτρα χωρίς την έγκριση των λοιμωξιολόγων και της επιστημονικής κοι-

νότητας, στο ότι ανοίγετε τα σχολεία όπως τα κλείσατε, στο ότι αυτή τη στιγμή στοιβάζονται και δεν σας καίγεται καρφί. Τώρα, την ώρα που μιλάμε, είναι αυτή φωτογραφία από το μετρό. Κανένα μέτρο δεν υπάρχει για την αραίωση ή μάλλον την πύκνωση των δρομολογίων. Κανένα μέτρο δεν έχετε πάρει, για εσάς η πανδημία έχει τελειώσει.

Επίσης, δεν παίρνετε κανένα μέτρο και για όλα τα άλλα σημαντικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα. Αναφέρομαι στις τελευταίες καταστάσεις που έχουν δημιουργηθεί από τις πλημμύρες, από καιρικά φαινόμενα τα οποία δεν είναι ακραία. Ποιος φταίει για όλα αυτά; Ένα Σαββατοκύριακο ολόκληρο ακούγαμε την Κυβέρνηση που έριχνε την ευθύνη στην περιφέρεια. Ο κ. Πατούλης έριχνε την ευθύνη στην Αντιπολίτευση -γνωστός διδάξας ο κ. Μητσοτάκης, τον ακολουθεί- και ο δήμος έριχνε την ευθύνη οπουδήποτε αλλού. Ποιος φταίει; Ο Θεός φταίει; Θα αναλάβετε ποτέ, επιτέλους, για οτιδήποτε συμβαίνει σε αυτή τη χώρα μία ευθύνη ως Κυβέρνηση; Ο μόνος ο οποίος δεν φταίει είστε εσείς για όλα!

Μιας και αναφέρθηκα σε αυτό, θέλω να πω ότι βγήκε ο κ. Λέκκας, ο Πρόεδρος του ΟΑΣΠ, και αναφέρθηκε σε δύο πράγματα ενδιαφέροντα. Πρώτον, μας είπε ότι δεν είχαμε ακραία καιρικά φαινόμενα. Δεν ήταν ακραία, ήταν έντονα, αλλά όχι ακραία. Δεύτερον, μας είπε ότι σε δύομισι μήνες στην Κύπρο έγιναν αντιπλημμυρικά έργα σε αντίστοιχες πυρκαγιές, ενώ στην Εύβοια δεν έχει γίνει τίποτα. Τα καταθέτω στα Πρακτικά, αν δεν με πιστεύετε και γι' αυτό.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Αλέξης Τσίπρας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Ήθελα να σας ρωτήσω, κύριε Μητσοτάκη: Αλήθεια, σας έχουμε δει όλο το προηγούμενο διάστημα σε μια σειρά από μήκη και πλάτη της χώρας, είτε σε περιοδείες είτε ασκώντας τα καθήκοντα του Πρωθυπουργού είτε και σε ιδιωτικές στιγμές -δικαίωμά σας-, αλλά ούτε σε μια φωτογραφία δεν σας έχουμε δει από την Εύβοια, από τα καμένα, να δείτε τους ανθρώπους εκεί, να τους ακούσετε, να σας πούνε τον πόνο τους, να τους κτυπήσετε την πλάτη έστω κι εάν δεν έχετε να τους προτείνετε κάτι να κάνουν. Είστε απών, κρύβεστε, πιστεύετε ότι θα δοξαστείτε κρυπτόμενος, όπως έγινε στην πρώτη φάση της πανδημίας. Δυστυχώς για τη χώρα, όμως, βρισκόμαστε μπροστά σε μια θλιβερή πραγματικότητα και εμείς θα είμαστε εδώ για να ασκούμε έντονη κριτική, αυτός είναι ο ρόλος μας, αλλά κυρίως για να αναδεικνύουμε την αλήθεια. Λέμε στους πολίτες που σήμερα μας ακούν: Το ξέρουμε ότι δεν έχετε καμμία ελπίδα σε αυτή την Κυβέρνηση. Όμως, αναλάβετε εσείς, όλοι μαζί να αναλάβουμε την ευθύνη που δεν αναλαμβάνει ένας ανεύθυνος Πρωθυπουργός, να σώσουμε οτιδήποτε και αν σώζεται, για να μπορέσουμε υγιείς και δυνατοί να ξανακτίσουμε τη χώρα μας σε στέρεες βάσεις, να ξαναστήσουμε το σύστημα υγείας, να δούμε προοπτική και ελπίδα. Και αυτό σημαίνει εμβολιασμός. Εμβολιαστείτε, προσέχετε, φοράτε μάσκες, μην αποδέχεστε τη λογική της χαλαρότητας που αποπνέει μια ανεύθυνη κυβέρνηση, διότι η ζωή μας μετράει πάνω από όλα.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Η συνεδρίαση ολοκληρώνεται με τη δευτερολογία του Πρωθυπουργού και Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας κ. Κυριάκου Μητσοτάκη.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Ξεκινώ, κύριε Τσίπρα, με το περιβόητο 12% των εμβολιασμένων οι οποίοι σήμερα δυστυχώς νοσηλεύονται σε μονάδες εντατικής θεραπείας. Είναι το κατ' εξοχήν επιχείρημα των αντιεμβολιαστών. Φαντάζομαι το γνωρίζετε καλά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Το βασικό επιχείρημα των αντιεμβολιαστών είναι «γιατί να πάμε να κάνουμε το εμβόλιο, αφού και οι εμβολιασμένοι αρρωσταίνουν;». Δεν μπορεί να μην το ξέρετε αυτό. Και έρχεστε σή-

μερα εδώ στη Βουλή και επαναλαμβάνετε ανερευθίαστα ακριβώς αυτό το επιχείρημα. Η απάντηση, κυρία Γεροβασιλή, είναι ότι αρρωσταίνουν με πολύ-πολύ μικρότερες πιθανότητες απ' ό,τι οι εμβολιασμένοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Άρα το βασικό μας επιχείρημα ότι το εμβόλιο σώζει ζωές, μας προστατεύει δεκατρείς έως είκοσι φορές περισσότερο από το να αρρωστήσουμε σοβαρά, έρχεστε και το αντιστρέφετε λέγοντας ότι πρέπει και οι εμβολιασμένοι να προσέχουν.

Η πιθανότητα να αρρωστήσει κάποιος εμβολιασμένος σοβαρά, κύριε Τσίπρα, κύριε Ξανθέ, φαντάζομαι ότι θα συμφωνήσετε με αυτό το οποίο θα σας πω, είναι περίπου ίδια πιθανότητα με την εποχική γρίπη. Έτσι δεν είναι; Στην εποχική γρίπη δεν θυμάμαι ούτε να κλείνουμε όλη τη χώρα, ούτε να έχουμε περιορισμούς στο ποιος μπορεί να μπαίνει στα μαγαζιά, τίποτα απ' όλα αυτά δεν ισχύει. Κατά συνέπεια θα σας παρακαλούσα πολύ, κύριε Τσίπρα, την επόμενη φορά αυτό το επιχείρημα τουλάχιστον να μην το χρησιμοποιήσετε, εκτός αν, όπως δείχνουν και οι μετρήσεις, θέλετε να αυξήσετε τα ποσοστά καταλληλότητας πρωθυπουργίας στους ανεμβολιαστούς, όπου βλέπω ότι είστε πρώτος και με πολύ μεγάλη διαφορά από τον δεύτερο. Και αυτό ίσως από μόνο του μπορεί να δείχνει το πώς η κοινωνία αντιλαμβάνεται τον πολιτικό λόγο των πολιτικών αρχηγών.

Θα επαναλάβω, λοιπόν, ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης. Θα το κάνω με απόλυτη σαφήνεια. Είμαστε πέντε μονάδες κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στον εμβολιασμό. Είμαστε δέκατοι ένατοι - είκοστοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν μας ικανοποιεί αυτή η απόδοση. Πρέπει να βελτιωθούμε και έχουμε ακόμα δυνατότητα να αυξήσουμε τα ποσοστά εμβολιασμού. Θα επιστρατεύσουμε κάθε μέτρο το οποίο έχουμε στη διάθεσή μας για να πείσουμε τους πολίτες ότι αυτή είναι η ενδεδειγμένη στρατηγική. Θα το κάνουμε και μέσα από συστηματική ενημέρωση από πλευράς Κυβέρνησης και χρησιμοποιώντας ειδικούς οι οποίοι σήμερα μπορεί ενδεχομένως να έχουν μεγαλύτερη πειθώ σε αυτούς οι οποίοι διατάζουν ακόμα να εμβολιαστούν και πηγαίνουν στις τοπικές κοινωνίες και συζητώντας με τους τοπικούς φορείς για να αντιληφθούμε τι ιδιαιτερότητες μπορεί να έχουμε σε περιοχές όπως η βόρεια Ελλάδα.

Όλα αυτά τα οποία λέτε τα κάνουμε, κύριε Τσίπρα, και μακάρι να σας έχουμε στο πλευρό μας και τα στελέχη σας να βγουν και αυτά έξω, να κάνουν και αυτά εκστρατείες, πέραν των πολύ μεθοδικών εκστρατειών υπέρ του εμβολιασμού που κάνει η «ΑΥΓΗ». Η αλήθεια είναι ότι δεν τις είχα προσέξει, αλλά για να το λέτε φαντάζομαι ότι θα το έχει κάνει η κομματική σας εφημερίδα. Να πάμε λοιπόν να πείσουμε και αυτούς οι οποίοι είναι ανεμβολιαστοί ότι πρέπει να εμβολιαστούν.

Το καταλυτικό επιχείρημα, όμως, παραμένει ένα και γι' αυτό και δεν μπορεί να αμφισβητείται η ακρίβεια των αριθμών και γι' αυτό και επιμένω τόσο στο ποσοστό του 88%. Ήταν 90% πριν από δύο εβδομάδες, έχει πέσει λίγο. Εκεί όμως είναι περίπου τα ποσοστά. Εάν δεν εμβολιαστείτε, κινδυνεύετε σοβαρά να καταλήξετε σε μια μονάδα εντατικής θεραπείας και ενδεχομένως να χάσετε τη ζωή σας. Αυτό το λέμε όχι μόνο εμείς, το λένε όλοι οι ειδικοί. Πρέπει να επαναλαμβάνεται με πολύ μεγάλη συστηματικότητα.

Αλλά από ένα σημείο και πέρα, ξέρετε, κύριε Τσίπρα, δεν έχω τη δυνατότητα να υποχρεώσω όλους τους Έλληνες να εμβολιαστούν και ο καθένας θα αναμετρηθεί -και -με τις συνέπειες της ατομικής του επιλογής. Επιλογή έκαναν εξήμισι εκατομμύρια συμπολίτες μας να εμβολιαστούν. Ήταν η ορθή επιλογή. Επιλέγουν κάποια εκατομμύρια συμπολίτες μας να μην εμβολιαστούν. Πρέπει να τους προστατεύσουμε μη δίνοντάς τους πρόσβαση σε μέρη όπως η κλειστή διασκέδαση, τα κλειστά εστιατόρια που ξέρουμε ότι υπάρχει αυξημένη μεταδοτικότητα. Δεν το κάνουμε για να τους τιμωρήσουμε. Το κάνουμε για να τους προστατεύσουμε.

Το σύστημα υγείας έχει στη διάθεσή του επαρκή κρεβάτια για να μπορέσει να περιθάλψει ασθενείς οι οποίοι ενδεχομένως θα χρειαστούν αυξημένη φροντίδα. Όμως, θα το επαναλάβω και θέλω εδώ να είμαι απόλυτως σαφής. Δεν πρόκειται σε καμμία περίπτωση να μετατρέψουμε το σύστημα υγείας σε μονοθεματικό σύστημα υγείας COVID, όπως κάναμε όχι μόνο εμείς, όλες οι

χώρες στη διάρκεια του δραματικού 2020. Δεν θα το κάνουμε αυτό, γιατί τα ίδια δικαιώματα σε ποιοτική φροντίδα τα έχει και ο καρκινοπαθής και ο ασθενής ο οποίος μπορεί αυτή τη στιγμή να χρειάζεται μια μονάδα εντατικής θεραπείας, διότι πάσχει από χρόνιο αναπνευστικό σύμπλεγμα ή ο νεαρός οποίος μπορεί να εμπλακεί σε ένα τροχαίο ατύχημα και χρειάζεται μονάδα εντατικής θεραπείας για να μπορέσουμε να τον περιθάλψουμε εκείνη τη στιγμή. Κατά συνέπεια θα πρέπει να γνωρίζουν όλοι ποιες είναι οι πραγματικές δυνατότητες του εθνικού συστήματος υγείας.

Και δεν μπορείτε επιτέλους να έρχεστε εδώ πέρα και να αμφισβητείτε τα πραγματικά δεδομένα, ότι -και- διπλασιάσαμε τις μονάδες εντατικής θεραπείας μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Μας παραδώσατε ένα σύστημα υγείας το οποίο είχε σημαντικότερες ελλείψεις στον τομέα αυτό και σπεύσαμε να προσθέσουμε, χρησιμοποιώντας όλα τα μέσα που είχαμε στη διάθεσή μας, μονάδες και κρεβάτια εντατικής θεραπείας για να μπορέσουμε να φτάσουμε, αν μη τι άλλο, τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Κάντε μια βόλτα στα μεγάλα μας νοσοκομεία. Δείτε τις καινούργιες πτέρυγες με τα καινούργια κρεβάτια και τις καινούργιες μονάδες εντατικής θεραπείας. Αυτά δεν έγιναν εν μέσω COVID; Είναι ψέματα; Είναι προπαγάνδα κυβερνητική; Είναι τα εξαγορασμένα μέσα τα οποία έρχονται και προβάλλουν αυτή την πραγματικότητα ή είναι αλήθεια; Η αλήθεια είναι ότι οι μονάδες εντατικής θεραπείας που προστέθηκαν κατά τη διάρκεια του COVID είναι μια παρακαταθήκη για το εθνικό σύστημα υγείας. Θα μείνουν και μετά τον COVID.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και δεν επιμερίζω εδώ πέρα ευθύνες. Και οι προηγούμενες κυβερνήσεις πριν από εσάς δεν μπόρεσαν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό. Και σίγουρα ο COVID ήταν μια ευκαιρία για μια πολύ μεγάλη κινητοποίηση, η οποία ενδεχομένως σε κανονικές συνθήκες να μην μπορούσε να δρομολογηθεί όλο αυτό το έργο με αυτή την ταχύτητα. Αλλά δεν μπορούμε να ερχόμαστε εδώ πέρα και να μηδενίζουμε όλη αυτή την προσπάθεια.

Αναφερθήκατε πάλι στο ζήτημα των σχολείων. Τι έχετε να μας πείτε για τα σχολεία; Τα σχολεία άνοιξαν υποδειγματικά. Χρησιμοποιήσαμε πρώτοι τα self-test. Τα παιδάκια είναι απολύτως πειθαρχημένα. Ένα μεγάλο ευχαριστώ στα παιδιά, στις οικογένειές τους, στους εκπαιδευτικούς για το γεγονός ότι συμμορφώνονται απόλυτα με τις υποδείξεις των ειδικών και σήμερα έχουμε λιγότερα κρούσματα στις ηλικίες αυτές απ' ό,τι είχαμε τον Αύγουστο και τα σχολεία είναι ανοικτά, τα πανεπιστήμια είναι ανοικτά και οι φοιτητές μας έχουν επιστρέψει πίσω.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Να μην πούμε ότι αυτό είναι μια θετική εξέλιξη; Τι θέλουμε δηλαδή; Να είναι κλειστά τα πανεπιστήμια; Είναι ανοικτά με κανόνες. Η εστίαση είναι ανοικτή με κανόνες. Για να μπορέσεις να μπεις σε κλειστό κατάστημα και να διασκεδάσεις, όπως θέλεις να διασκεδάσεις, θα πρέπει να είσαι εμβολιασμένος, τέλος. Κι αν υπάρχουν καταστήματα -που σίγουρα υπάρχουν μεμονωμένα- τα οποία δεν τηρούν τον νόμο, θα επιβληθεί πρόστιμο και το πρόστιμο θα είναι αυστηρό. Και προφανώς κάποιος μπορούν να ξεφεύγουν.

Αλλά πείτε μας, διαφωνείτε με το αν αυτή είναι τελικά η σωστή πολιτική επί της αρχής; Θεωρούμε ότι αυτή τη στιγμή επικοινωνούμε με τους πολίτες με πολύ μεγάλη ειλικρίνεια και με πολύ μεγάλη σαφήνεια, εξηγώντας τους τι πρέπει να κάνουν και τι δεν πρέπει να κάνουν. Η μάσκα εξακολουθεί να είναι απαραίτητη. Ποτέ δεν είπαμε εμείς «βγάλτε τις μάσκες». Και πρέπει να σας πω ότι, σε αντίθεση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ο βαθμός συμμόρφωσης ως προς τη χρήση της μάσκας στην Ελλάδα είναι πολύ μεγαλύτερος. Πηγαίνετε να δείτε τι γίνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κανένας έλεγχος, καμμία μάσκα, κανένα ερώτημα πουθενά. Αυτό σημαίνει να τα αφήσεις όλα ελεύθερα. Εμείς δεν τα αφήσαμε όλα ελεύθερα. Βάλαμε ένα πλαίσιο. Μας υπέδειξαν οι ειδικοί το πλαίσιο αυτό; Βεβαίως. Οι ειδικοί δηλαδή οι οποίοι διαφωνούν σήμερα, τι θα ήθελαν να κάνουν;

Αν εσείς πιστεύετε ότι το πλαίσιο αυτό είναι χαλαρό, εισηγήστε lockdown; Αν πιστεύετε ότι το πλαίσιο αυτό είναι αυστηρό, πιστεύετε ότι δεν πρέπει να υπάρχει κανείς έλεγχος σε ένα εστια-

τόριο για να μπει κάποιος να φάει ή να διασκεδάσει; Πείτε μας: Ή προς τη μία πλευρά θα μπατάρετε ή προς την άλλη. Αλλά δεν μπορείτε να ασκείτε κριτική στην πολιτική της Κυβέρνησης χωρίς να μας λέτε ποια είναι η άποψή σας τελικά. Θέλετε πιο αυστηρά μέτρα, ναι ή όχι; Ή θέλετε μεγαλύτερη απελευθέρωση;

Εμείς διαλέξαμε τον μέσο δρόμο και θεωρούμε ότι ο μέσος δρόμος είναι ένας δρόμος ο οποίος είναι ενδεδειγμένος, ένας δρόμος ο οποίος επιβραβεύει τα εξήμισι εκατομμύρια των συμπολιτών μας οι οποίοι επέλεξαν να κάνουν το σωστό. Προστατεύει τους ανεμβολίαστους, αλλά ταυτόχρονα –ναι- θέτει όλοως προ των ευθυνών τους. Όπως σας είπα, δεν μπορώ να υποχρεώσω κανέναν να εμβολιαστεί. Οι υποχρεωτικοί εμβολιασμοί έφτασαν στα όρια τους στις δύο κατηγορίες που τους επιβάλαμε. Δεν πρόκειται να επιβάλλουμε άλλους υποχρεωτικούς εμβολιασμούς. Πιστεύω ότι σε αυτές τις δύο κατηγορίες καλώς κινηθήκαμε σε αυτή την κατεύθυνση, διότι και αυξήσαμε τα ποσοστά εμβολιασμού και εν πάση περιπτώσει μου είναι αδιανόητο αυτή τη στιγμή ότι μπορεί να υπάρχουν υγειονομικοί οι οποίοι να θέλουν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο εθνικό σύστημα υγείας και να είναι ανεμβολίαστοι.

Δεν θα το κάνουν. Θα μείνουν σε διαθεσιμότητα, αφού επιλέγουν αυτή την πολιτική, μέχρι τουλάχιστον να περάσει η πανδημία. Και εκεί ήμασταν πάρα πολύ σαφείς και πάρα πολύ ειλικρινείς.

Κύριε Τσίπρα, σας παρακαλώ πολύ, μην έρθετε να ξαναμιλήσετε για υπερβολική θνητότητα, χρησιμοποιώντας τα στοιχεία του ληξιαρχείου. Δείχνει -λυπάμαι που θα το πω- τραγική άγνοια για ένα εξαιρετικά σύνθετο ζήτημα. Η υπερβάλλουσα θνητότητα δεν είναι μια απλή υπόθεση. Δεν μπορούμε να βλέπουμε τους πίνακες του ληξιαρχείου. Τότε θα σας πω και εγώ ότι από το 2016 έως το 2017, που αυξήθηκαν κατά έξι χιλιάδες οι θάνατοι, φταίτε εσείς που τους αυξήσατε και τι έγινε από το 2016 έως το 2017. Μα είναι σοβαρά πράγματα αυτά;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Υπάρχουν πολύ εμπειριστωμένες αναλύσεις για τα ζητήματα της υπερβάλλουσας θνητότητας, συγκριτικές. Όλες δείχνουν ότι τουλάχιστον για το 2020 -για το 2021 δεν έχουμε στοιχεία ακόμη- η χώρα είναι στις πέντε καλύτερες χώρες στα ζητήματα της υπερβάλλουσας θνητότητας, πολύ καλύτερα από τη Σουηδία. Δεν μπορεί να μην τα γνωρίζετε αυτά και να έρχεστε εδώ με έναν πίνακα του ληξιαρχείου και να λέτε: «Κοιτάξτε πόσοι παραπάνω πέθαναν». Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά. Δεν είναι σοβαρά πράγματα. Δεν μπορούν να ακούγονται από τον Αρχηγό της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης τόσο ανυπόστατα επιχειρήματα!

Γιατί, διαψεύδετε, κύριε Ξανθέ, την έρευνα για την υπερβάλλουσα θνητότητα; Τι διαψεύδετε;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Φυσικά τη διαψεύδω. Υπάρχουν ερευνητικά δεδομένα...

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Υπάρχουν ερευνητικά δεδομένα για το 2020, τα οποία αποδεικνύουν σε συγκριτικό επίπεδο ακριβώς αυτό το οποίο...

ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ: Είναι δημοσιευμένα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Πού είναι αυτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Παρακαλώ.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ (Πρόεδρος της Κυβέρνησης): Πού είναι; Γιατί δεν τα φέρνετε να τα καταθέσετε; Αυτά είναι; Πού είναι;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Πού είναι; Αυτά είναι τα ερευνητικά δεδομένα; Το ληξιαρχείο; Δεν είναι σοβαρά πράγματα αυτά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, με μία σύντομη αναφορά στα ζητήματα του «καθεστώτος» το οποίο έχει δρομολογήσει η Κυβέρνηση στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, επειδή επέλεξε να χρηματοδοτήσει, πρακτικά, όλα τα μέσα της χώρας, για να υποστηρίξει την καμπάνια εμβολιασμού.

Θα πρέπει να γνωρίζετε ότι εάν μέσα μαζικής ενημέρωσης, πράγματι, προβάλλουν λόγο ο οποίος ξεφεύγει από την ελευθερία της έκφρασης, το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης έχει τη δυνατότητα να παρέμβει και έχει επιβάλει πρόστιμα, κυρίως σε περιφερειακά κανάλια, τα οποία, ναι, μπορεί να έχουν τύχει

κρατικής χρηματοδότησης -γιατί όλοι πήραν-, αλλά πρόστιμο επιβλήθηκε για τις περιπτώσεις που ξέφυγαν από το πλαίσιο της ελευθερίας της έκφρασης και προέβλεπαν με τρόπο προφανώς ψευδή θέσεις των αντιεμβολιαστών.

Άρα να έρχεστε να λέτε ότι εμείς στηρίζουμε με κρατική χρηματοδότηση αντιεμβολιαστές, επειδή δώσαμε διαφήμιση σε όλα τα μέσα ενημέρωσης της χώρας, επιτρέψτε μου να πω ότι αυτό το επιχειρήμα δεν νομίζω ότι αντέχει σε σοβαρή κριτική.

Δεν είχα πρόθεση, κύριε Τσίπρα, να μιλήσω για την εξεταστική επιτροπή, την οποία προτίθεστε να συστήσετε. Και φαντάζομαι ότι δεν θα υπάρχει κανείς σε αυτή την Αίθουσα ο οποίος πρώτον, να διαφωνεί ότι η κατάθεση πρότασης για σύσταση εξεταστικής επιτροπής αποτελούσε πρόταση της Νέας Δημοκρατίας, η οποία ενσωματώθηκε στο Σύνταγμα. Δίνουμε -και σωστό είναι αυτό- το δικαίωμα στη μειοψηφία, εφόσον μπορεί και βρει τους εκατόν είκοσι Βουλευτές, να συστήσει εξεταστική επιτροπή για να ελέγξει τα πεπραγμένα της Κυβέρνησης.

Φαντάζομαι, όμως, ότι όταν το αντικείμενο της συζήτησης είναι ο δήθεν «τρόπος» με τον οποίον η Κυβέρνηση χειραγωγεί εταιρείες δημοσκοπήσεων, κανείς δεν θα είχε αντίρρηση ή έρευνα αυτή να ξεκινήσει από 2015 και να πάει μέχρι το 2021. Δεν διαφωνείτε, φαντάζομαι. Έτσι δεν είναι; Διαφωνείτε;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αν κρίνω από το νεύμα σας, συμφωνείτε με αυτή την πρόταση. Προτείνω, λοιπόν, γιατί αυτή η συζήτηση πρέπει με κάποιον τρόπο να μην είναι ιδεολογικά φορτισμένη, να συμφωνήσουμε σε αυτή την Αίθουσα -και η πρότασή μου απευθύνεται και προς τα υπόλοιπα κόμματα της Αντιπολίτευσης- σε μια πάρα πολύ ουδέτερη διατύπωση, χωρίς κανένα υπονοούμενο...

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

...-μισό λεπτό, κανένα υπονοούμενο-, η οποία να λέει ότι πρέπει να ερευνηθεί η κρατική χρηματοδότηση και η ενδεχόμενη χειραγωγή δημοσκοπήσεων από το 2015 έως το 2021, ώστε να μη φανεί ότι η πρόταση φωτογραφίζει ή τους μεν ή τους δε. Αυτό σημαίνει να κάνουμε μια σοβαρή δουλειά και να ψάξουμε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Εκεί, κύριε Τσίπρα, όπως αντιλαμβάνεστε, θα τα ψάξουμε όλα. Διότι, εξ όσων γνωρίζω, στη χώρα έχουν γίνει περίπου τριακόσιες δημοσκοπήσεις από τότε που τουλάχιστον εγώ εκλέχθηκα Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, το 2016. Όλες οι εταιρείες δημοσκοπήσεων λίγο-πολύ έπεσαν μέσα στην πρόβλεψη του εκλογικού αποτελέσματος και των ευρωεκλογών και των εθνικών εκλογών. Υπήρχε μία εξαίρεση εδώ. Το «DOCUMENTO»: «2,3%. Αρχίζει το ματς», μας λέγατε τότε!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Οι δήθεν αντικειμενικές δημοσκοπήσεις, οι οποίες γινόντουσαν εκείνη την εποχή, για να μπορέσετε να αλλάξετε την εικόνα της κοινής γνώμης! Θα τις ψάξουμε και αυτές, φαντάζομαι. Δεν έχετε αντίρρηση; Έτσι δεν είναι;

Λοιπόν, να δούμε ποιες ήταν αυτές οι δημοσκοπικές εταιρείες, οι οποίες εμφανίστηκαν από το πουθενά και εξαφανίστηκαν την επόμενη ημέρα, οι οποίες προέβλεπαν μία εικόνα που διαψεύστηκε από την ίδια την πραγματικότητα.

Όταν έρχεστε, λοιπόν, και αμφισβητείτε τα αποτελέσματα των δημοσκοπήσεων, κύριε Τσίπρα, είναι σαν να συγκρούεστε με την ίδια την πραγματικότητα. Δεν σας φταίνει οι δημοσκοπήσεις που χάσατε με οκτώ και δέκα μονάδες τις εκλογές. Αυτό επέλεξε ο ελληνικός λαός! Αυτό έδειχναν οι δημοσκοπήσεις. Αυτό έγινε τελικά.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επομένως πιστεύω ότι δεν θα υπάρχει διαφωνία σε αυτή την Αίθουσα να συσταθεί μία εξεταστική επιτροπή, η οποία να ερευνησει συνολικά τα ζητήματα αυτά, όπως σας είπα, με ένα σκεπτικό το οποίο δεν πρέπει να έχει αιχμές ούτε εναντίον του ΣΥΡΙΖΑ ούτε, προφανώς, εναντίον της Νέας Δημοκρατίας, για να ερευνησουμε από κοινού τι έγινε στο αντικείμενο αυτό.

Φαντάζομαι ότι θα συμφωνήσετε και όταν θα έρθει η ώρα να κάνουμε αυτή τη συζήτηση, θα μπορέσουμε όλοι μαζί και πρέπει να πω ότι θα είναι και μια κατάκτηση -έτσι δεν είναι;- για το κοινοβουλευτικό σύστημα, να έρθουμε και να πούμε: «Ελάτε, ψάχνουμε τις περιόδους που αφορούν τη διακυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ

και την περίοδο η οποία αφορά τη Νέα Δημοκρατία».

Κλείνω, επαναλαμβάνοντας αυτό το οποίο σας είπα και στην πρωτολογία μου. Πολιτική, κύριε Τσίπρα, με ψέματα, με στατιστικά στοιχεία τα οποία είναι επεξεργασμένα, για να παρουσιάσετε μια ψευδή εικόνα της πραγματικότητας, είναι μια πολιτική επικίνδυνη για τη χώρα. Πληρώσαμε πάρα πολύ ακριβά εδώ και μία δεκαετία τα ψέματα και τις αυταπάτες. Κάποια στιγμή, νομίζω, έχουμε όλοι μια υποχρέωση να ωριμάσουμε και να ξεφύγουμε από αυτές τις λογικές.

Κοιτάξτε, αν πιστεύετε ότι πρέπει να επενδύετε διαρκώς στην καταστροφή, αν πρέπει να επενδύετε διαρκώς στην ένταση, αν πιστεύετε ότι σας κάνει καλό να λέτε «όχι» σε όλα, από τα μέτρα ανακούφισης των πολιτών μέχρι τη μεγάλη διπλωματική επιτυχία της ελληνογαλλικής συμφωνίας, να συνεχίσετε να το κάνετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Δεν σας κάνει καλό. Νομίζω ότι όλοι όσοι βρίσκονται σε αυτή την Αίθουσα, κάπου το ξέρουν.

Αν με ρωτήσετε εμένα, σενά πολιτικά δεν μου κάνει κακό αυτό. Μάλλον καλό μου κάνει, αλλά δυστυχώς δεν είναι η Αντιπολίτευση η οποία αξίζει συνολικά στη χώρα.

Κάποια στιγμή σε αυτήν εδώ την Αίθουσα θα πρέπει να αποφασίσουμε τι χώρα θέλουμε. Θέλουμε μια χώρα σοβαρή, ευρωπαϊκή, ώριμη, που στα δύσκολα θα δείχνει τον καλό της εαυτό, με έναν πολιτικό διάλογο που θα μπορούμε να διαφωνούμε πο-

λιτισμένα, χωρίς να καταφεύγουμε σε δολοφονίες χαρακτήρων ή θέλουμε μια χώρα που θα παραμένει εγκλωβισμένη σε μια συγκρουσιακή τοξικότητα, με κόμματα τα οποία πολιτεύονται με ψέματα και επενδύουν διαρκώς στην κοινωνική ένταση;

Ως Πρωθυπουργός αυτής της χώρας θα κάνω τα πάντα για να αφήσω αυτή την τοξικότητα και αυτές τις πρακτικές στο περιθώριο!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Καλώ και εσάς να κάνετε το ίδιο ως μια ελάχιστη πράξη στοιχειώδους πολιτικής ευθύνης.

Σας ευχαριστώ.

(Ορθοί οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας χειροκροτούν ζωηρά και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση της επίκαιρης ερώτησης προς τον Πρωθυπουργό.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Κωνσταντίνος Τασούλας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 12.15' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Δευτέρα 18 Οκτωβρίου 2021 και ώρα 15.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος κοινοβουλευτικό έλεγχο: συζήτηση επίκαιρων ερωτήσεων.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ